

**Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетине караштуу
Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду
Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу
Мамлекеттик тил жана тил саясаты боюнча
улуттук комиссия
Кыргыз энциклопедия жана терминология борбору**

**МАМЛЕКЕТТИК СОЦИАЛДЫК
КАМСЫЗДАНДЫРУУ ЖАНА
ПЕНСИЯЛЫК КАМСЫЗДОО
СИСТЕМАСЫНДА
КОЛДОНУЛГАН ТЕРМИНДЕРДИН,
СӨЗ АЙКАШТАРЫНЫН
ОРУСЧА-КЫРГЫЗЧА СӨЗДҮГҮ**

*Түзүүчүлөр:
Т.М. Ниязакунов, З.К. Соронбаева*

Бишкек — 2025

УДК 36(038)
ББК 65.272я2
М 22

Китеп «Кыргыз Республикасында 2021-2025-жылдары мамлекеттик тилди өнүктүрүү жана тил саясатын өркүндөтүү» программасынын алкагында жарык көрдү.

Редакциялык коллегия (Терминология комиссиясы): К.Бактыгулов (комиссиянын төрагасы), Т.Ө.Осмоналиев (комиссиянын төрагасынын орун басары), Ы.Кадыров (комиссиянын катчысы), мүчөлөрү С.Джаанбаев, А.А.Джапанов, Б.А.Жайлообаев, А.Ж.Ибраимов, Г.Т.Жаманкулова, Г.Т.Курманбекова, А.К.Кылчакбаев, А.Э.Орозакунов, Ж.И.Саалаев, И.Ш.Султаналиев, Т.К.Сыдыкова, Н.А.Тургунбаева, У.С.Чаңов, Т.Дж.Чортонбаев, А.К.Шаршенбаев.

М 22 Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу жана пенсиялык камсыздоо системасында колдонулган терминдердин, сөз айкаштарынын орусча-кыргызча сөздүгү.
/ Түз. Т.М. Ниязакунов, З.К. Соронбаева.
– Б.: «Кут-Бер», 2025. – 160 б.

ISBN 978-9967-14-203-9

Бул сөздүк Социалдык фонд органдарынын ишинде пайдаланылган иш кагаздарында кездешкен терминдерди (атоолорду) бирдей колдонуу, терминдердин мамлекеттик тилдеги аталышын иретке келтирүү максатында алгачкы жолу иштелип чыкты. Сөздүктө ар кандай талаш-тартыштарды, кайчы пикирлерди жаратып келген терминдердин (атоолордун) мамлекеттик тилдеги аталыштарынын туура түшүнүктөрүн берүүгө басым жасалды. Сөздүк мамлекеттик социалдык камсыздандыруу жана пенсиялык камсыздоо системасында эмгектенген кызматкерлерге арналат.

УДК 36(038)
ББК 65.272я2

ISBN 978-9967-14-203-9

© Түз. Ниязакунов Т.М.,
Соронбаева З.К., 2025
© Кыргыз энциклопедия жана
терминология борбору, 2025

БАШ СӨЗ

«Тил – жандуу организм» деп таамай айтылгандай, улуттун башкы байлыгы болгон тилибиздин заман талабына ылайык коом менен бирге өнүгүүсү мыйзам ченемдүү көрүнүш.

Социалдык фонддун ишинде, иш кагаздарын жүргүзүүдө, ченемдик укуктук актыларды жазууда өзүбүзгө гана таандык терминдер да бар. Аларды бардык документтерде бирдей колдонуу мезгилдин талабы, мамлекеттик тилди өнүктүрүүгө салым болмокчу.

Ошондуктан Кыргыз Республикасынын мамлекеттик социалдык камсыздандыруу жана пенсиялык камсыздоо системасында айрым терминдердин ар түрдүүчө жазылып жаткандыгы Социалдык фонд органдарында колдонулган терминдердин сөздүгүн түзүп чыгаруу зарылдыгын пайда кылды. Ушуга байланыштуу Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун мамлекеттик тилди өнүктүрүү жана лингвистикалык экспертиза жүргүзүү сектору тарабынан бул тармакта колдонулган терминдердин аталыштарын бирдейлештирүү, иретке келтирүү максатында «Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу жана пенсиялык камсыздоо системасында колдонулган терминдердин, сөз айкаштарынын орусча-кыргызча сөздүгү» демилгеленип түзүлдү. Сөздүккө 5000ге жакын термин, сөз айкаштары камтылды.

«Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу жана пенсиялык камсыздоо системасында колдонулган терминдердин, сөз айкаштарынын орусча-кыргызча сөздүгү» Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун тарыхындагы алгачкы эмгек. Сөздүк мамлекеттик социалдык камсыздандыруу жана пенсиялык камсыздоо системасында иштеген кызматкерлерге жана жалпы эле колдонуучуларга иш кагаздарын мамлекеттик тилде жүргүзүүдө, расмий тилдеги терминдер-

ди (атоолорду) которууда бирдей жазуу үчүн усулдук курал болуп берет деген ишеничтебиз.

Аталган сөздүк Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Мамлекеттик тил жана тил саясаты боюнча улуттук комиссиянын алдындагы Терминология комиссиясынын чечими менен басмага сунушталды.

Жумушчу топ тарабынан сөздүктү түзүүдө К.К. Юдахиндин «Орусча-кыргызча сөздүгү», Х.К. Карасаевдин «Кыргыз тилинин орфографиялык сөздүгү», Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Мамлекеттик тил жана тил саясаты боюнча улуттук комиссия тарабынан түзүлгөн «Атоолордун (терминдердин) орусча-кыргызча сөздүгү», «Юридикалык атоолордун жана башка түшүнүктөрдүн орусча-кыргызча сөздүгү» ж.б. тармактык, терминдик сөздүктөр, Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун органдарынын ишин жөнгө салуучу колдонуудагы ченемдик укуктук актылар пайдаланылды.

Бул сөздүк боюнча сунуш, сын-пикирлерди кабыл алууга даярбыз жана мындан кийинки басылыштарында эске алабыз.

**Кыргыз Республикасынын
Социалдык фондунун төрагасы**

Б. Алиев

ОРУСЧА-КЫРГЫЗЧА

А

абзац	абзац
абонемент	абонемент
абонентская задолженность	абоненттик бересе
абонентский почтовый шкаф	абоненттик почта шкафы
абонентский почтовый ящик	абоненттик почта үкөгү
абонентское устройство и сооружение для присоединения	туташуу үчүн абоненттик түзүлмө жана курулма
абсолютная величина	абсолюттук чоңдук
абсолютная и относительная прибавочная стоимость	абсолюттук жана салыштырма кошумча нарк
абсолютная ликвидность	чексиз өтүмдүүлүк
абсолютная масса	абсолюттук масса
абсолютная новизна технического решения задачи	маселени техникалык чечүүнүн абсолюттук жаңычылдыгы
абсолютная ответственность	абсолюттук жоопкерчилик
абсолютная погрешность	абсолюттук жаңылыштык
абсолютная эффективность	абсолюттук майнаптуулук
абсолютное вето	абсолюттук вето
абсолютное право	чексиз укук
абсолютное преимущество	чексиз артыкчылык
абсолютный уровень цен	баалардын абсолюттук деңгээли
абстрактный	абстрактуу, бейтаасын
абстрактный труд	абстрактуу эмгек
авангард	алдыңкы
аванс	аванс
авансированные средства	авансыланган каражаттар

авансовый отчет	авансылык отчёт
авансовый платеж	авансылык төлөм
аварийно-спасательная служба	авариялык-куткаруу кызматы
аварийное состояние	авариялык абал
авария	авария
автограф	кол тамга
автомагистраль	автоөзөк жол
автоматизация	автоматташтыруу
автоматизированная система управления (АСУ)	автоматташтырылган башкаруу тутуму (АБТ)
автоматизированное рабочее место	автоматташтырылган жумуш орду
автоматическое управление	автоматтык башкаруу
автомобильная дорога	автомобиль жолу
автономия	автономия, өзүнчөлүк
автономная ККМ (контрольно-кассовая машина)	автономдуу ККМ (контролдук-кассалык машина)
автономный бюджет	автономиялык бюджет
автор документа	документтин автору
авторизация	авторлоштуруу
авторитет	кадыр-барк
авторский гонорар	автордук калем акы
авторское право	автордук укук
агент по размещению и выкупу ценных бумаг инвестиционного фонда	инвестициялык фонддун баалуу кагаздарын жайгаштыруу жана сатып алуу боюнча агент
агент страховой	камсыздандыруу агенти
агентские операции	агенттик операциялар
аграрная политика	агрардык саясат
аграрная сфера экономики	экономиканын агрардык чөйрөсү

агропромышленный комплекс	агрардык өнөр жай комплекси
административная жалоба	административдик даттануу
административная комиссия	административдик комиссия
административная ответственность	административдик жоопкерчилик
административная этика	административдик этика
административно-бытовые помещения	административдик тиричилик жайлары
административное взыскание	административдик жаза чара
административное правонарушение	административдик укук бузуу
административное регулирование	административдик жөнгө салуу
административные расходы	административдик чыгымдар
административный	административдик
административный надзор	административдик көзөмөл
административный район	административдик район
администратор локальных сетей	жергиликтүү тарамдардын администратору
администрирование	башкаруу
адрес	дарек
адресант	даректөөчү
адресат	даректелүүчү
аккордная оплата труда	аккорддук эмгек акы
аккордная система	аккорддук тутум
аккредитация	аккредитациялоо
аккредитив денежный	акчалай аккредитив
аккумуляировать	топтоо
аккумуляируются	топтолот

акт приема-сдачи дел	иштерди кабыл алуу-өткөрүү акты
акт ревизии	текшерүү акты
акт сверки	салыштыруу акты
акт снятия	алып салуу акты
акт списания	эсептен чыгаруу акты
активные меры содействия занятости населения	калктын жумуштуулугуна көмөктөшүүнүн жигердүү чаралары
активный рынок	активдүү рынок
активы	активдер
активы денежные	акчалай активдер
активы ликвидные	өтүмдүү активдер
активы нематериальные	материалдык эмес активдер
активы фонда	фонддун активдери
активы, приравненные к кредитам	кредиттерге теңдештирилген активдер
актуализация	актуалдаштыруу
актуальный	актуалдуу, орчундуу
актуарная сбалансированность	актуардык теңдемделгендик
актуарный коэффициент	актуардык коэффициент
акты сверки взаиморасчетов	өз ара эсептешүүлөрдүн салыштыруу актылары
акцепт	акцепт
акцепт банковский	банк акцепти
акцепт вексельный	вексель акцепти
акцепт молчаливый	үндөбөс акцепт
акцепт неопределенный	аныкталбаган акцепт
акцепт определенный	аныкталган акцепт
акцепт отрицательный	терс акцепт
акцепт положительный	оң акцепт
акцепт последующий	ээрчиме акцепт

акцепт предварительный	алдын ала акцепт
акцепт счета	эсеп акцепти
акцепт чековый	чек акцепти
акцептант	акцепт берүүчү
акцептационный срок	акцепт мөөнөтү
акцептирование	акцепттөө
акцептированный чек	акцепттелген чек
акцептная форма отчета	отчёттун акцепттик таризи
акцептная форма расчетов	эсептешүүлөрдүн акцепттик таризи
акцептные дома	акцепт үйү
акцептный банк	акцепт банкы
акцептный кредит	акцепттик кредит
акцептованное платежное поручение	акцепттелген төлөм тапшырмасы
акцептующий банк	акцепттөөчү банк
акции именные	энчилүү акциялар
акции на предъявителя	көрсөтүүчүгө акциялар
акции неголосующие	добуш бербеген акциялар
акции обратимые	кайрылуучу акциялар
акции обыкновенные	кадыресе акциялар
акции премиальные	сыйлык акциялар
акции привилегированные	артыкчылыктуу акциялар
акции специальные	атайын акциялар
акции трудового коллектива	эмгек жамаатынын акциялары
акционер	акционер
акционерная форма собственности	менчиктин акционердик түрү
акционерное общество	акционердик коом
акционерное общество закрытого типа	жабык типтеги акционердик коом

акционерное общество от- крытого типа	ачык типтеги акционердик коом
акционерное право	акционердик укук
акционерный банк	акционердик банк
акционерный инвестицион- ный фонд	акционердик инвестиция- лык фонд
акционерный капитал	акционердик капитал
акционерный регистр	акционердик каттоо
акционирование	акционерлөө
акция	акция
алимент	алимент
альтернативная пеня	альтернативдүү туум
альтернативная стоимость	альтернативдүү нарк
альтернативное обязатель- ство	альтернативдүү милдеттенме
альтернативные издержки	альтернативдүү коромжулар
альтернативные источники экономики	экономиканын альтернатив- дүү булактары
альтернативные признаки изобретения	ойлоп табуунун альтернатив- дик белгилери
амнистия	мунапыс
амортизация акции	акциянын амортизациясы
анализ	талдоо
анализ затрат и результатов	сарптоолорду жана натый- жаларды талдоо
анализ полезности издержек	коромжулардын пайдалуулу- гун талдоо
анализ процесса	процессти талдоо
анализ работы/ обязанностей	жумуштарды/ милдеттерди талдоо
анализ расходов	чыгымдарды талдоо
анализ регулятивного воз- действия	жөндөө таасирин талдоо

анализ решений	чечимдерди талдоо
аналитический учет	талданма эсеп
аналогия	окшоштук
аналогия закона	мыйзам окшоштугу
аналогия права	укук окшоштугу
анархия	анархия, башаламандык
анкета	анкеталоо, сурам
аннотация	аннотация
аннотация документа	документтин аннотациясы
аннулирование	жокко чыгаруу
аннулирование государственного внутреннего долга	мамлекеттик ички карызды
аннулирование долга	жокко чыгаруу
аннулирование международного договора	карызды жокко чыгаруу
аннулирование регистрации по НДС (налог на добавленную стоимость)	эл аралык келишимди жокко чыгаруу
аннулированный чек	КНС боюнча каттоону жокко чыгаруу (кошумча нарк салыгы)
аноним	жокко чыгарылган чек
анонимное письмо	жашыруун
анонимный счет	тоголок кат
анонс	жашыруун эсеп
антагонизм	алдын-ала жарыя
антиинфляционное регулирование	келишпестик
антиконкурентные действия/практика	инфляцияга каршы жөнгө салуу
антикоррупционная практика	атаандаштыкка каршы иш-аракеттер /практика
антикризисная политика	коррупцияга каршы практика
антикризисные мероприятия	каатчылыкка каршы саясат
	каатчылыкка каршы иш-чаралар

антимонопольная политика	монополияга каршы саясат
антимонопольная стратегия и тактика	монополияга каршы стратегия жана тактика
антимонопольное законодательство	монополияга каршы мыйзамдар
апелляционная жалоба	апелляциялык даттануу
арбитражная сделка	арбитраждык бүтүм
арбитражный суд	арбитраждык сот
арена	арена
аренда	ижара
аренда долгосрочная	узак мөөнөттүү ижара
аренда земель сельскохозяйственного назначения	айыл чарба багытындагы жерлерди ижаралоо
аренда международной территории	эл аралык аймакты ижаралоо
арендатор	ижарачы
арендная плата	ижара акысы
арендная форма собственности	менчиктин ижаралык түрү (формасы)
арендное предприятие	ижаралык ишкана
арендовать	ижарага алуу
арендодатель	ижарага берүүчү
арест имущества	мүлктү камоого алуу
арест на вклад	аманатты камоого алуу
арест продукции	өндүрүмдү камоого алуу
арест счета	эсепти камоого алуу
артист	артист
архив	архив
архив с переменным составом документов	курамы өзгөрмөлүү документтердин архиви
архив с постоянным составом документов	курамы туруктуу документтердин архиви
архивариус	архивариус

архивист	архивчи
архивная выписка	архивдик көчүрмө белүк
архивная информация	архивдик маалымат
архивная копия	архивдик көчүрмө
архивная опись	архивдик тизим
архивная справка	архивдик маалымкат
архивное дело	архив иши
архивное учреждение	архивдик мекеме
архивный документ	архивдик документ
архивное пенсионное дело	архивдик пенсиялык иш
архивный справочник	архивдик маалымдама
архивный фонд организации	уюмдун архивдик фонду
архивовед	архив таануучу
архивохранилище	архив сактооч
аспект	өңүт
ассигнование	ассигнование, каражат бөлүү
аттестат	аттестат
аттестат зрелости	жетилүү аттестаты
аттестационная комиссия	аттестациялык комиссия
аттестация	аттестация
аттестация патентного пове-	патенттик ишенимдүү өкүл-
ренного	дү аттестациялоо
аттестация работников	кызматкерлерди аттестация-
	лоо
аудит	аудит
аудит контрактов	контракттардын аудити
аудитор	аудитор
аудиторская деятельность	аудитордук ишмердик
аудиторская организация	аудитордук уюм
аудиторская проверка	аудитордук текшерүү
аудиторская служба	аудитордук кызмат
аудиторское доказательство	аудитордук далил
аудиторское заключение	аудитордук корутунду

аукцион
аукцион валютный
аукцион государственных
ценных бумаг
аукционная торговля
аукционная цена
аффилированная компания

аффилированное лицо
аффилированное лицо физи-
ческого или юридического
лица
аффинаж
аффинаж драгоценного ме-
талла

аукцион
валюта аукциону
мамлекеттик баалуу кагаз-
дар аукциону
аукциондук соода
аукциондук баа
бириккен компания, аффи-
лиацияланган компания
аффилиацияланган жак
жеке жана юридикалык
жактын аффилиацияланган
жагы
аффинаж
баалуу металлдарды аффи-
наждоо

Б

багаж
багажная ведомость
база
база данных
база данных объектов автор-
ского права и смежных прав
база для расчёта процентов
база контракта
база научно-технических
данных
база/основа прогноза
базис поставки
базисная инновация
базисная прибыль

жол жүк
жол жүк ведомосту
база
дайындар базасы
автордук укук жана чектеш
укуктар объекттеринин да-
йындар базасы
пайыздарды эсептөө үчүн
база
контракт базасы
илимий-техникалык дайын-
дар базасы
болжолдун базасы/негизи
жеткирип берүү базиси
базистик инновация
базистик пайда

базисная цена	базистик баа
базисное условие поставки	жеткирип берүүнүн базистик шарты
базисные человеческие потребности	адамдын негизги (базистик) керектөөлөрү
базисный год	базистик жыл
базовая доходность	базалык кирешелүүлүк
базовая и страховая часть пенсий	пенсиянын базалык жана камсыздандыруу бөлүктөрү
базовая сумма	базалык сумма
базовая часть пенсии	пенсиянын базалык бөлүгү
базовое пособие по безработице	жумушсуздук боюнча базалык жөлөкпул
базовый период	базалык мезгил
баланс	теңдем, баланс
баланс активный	жигердүү теңдем
баланс бухгалтерский	бухгалтердик баланс
баланс внешней торговли	тышкы соода теңдеми
баланс государственного бюджета	мамлекеттик бюджеттин теңдеми
баланс движения капиталов	капиталдардын кыймыл теңдеми
баланс доходов и расходов	кирешелер жана чыгымдар теңдеми
баланс пассивный	пассивдүү теңдем
баланс расчетный	эсептик теңдем
баланс текущих операций	учурдагы операциялардын теңдеми
баланс трансфертов	трансферттер теңдеми
балансовая модель	теңдемдик модель
балансовая прибыль	теңдемдик пайда
балансовая стоимость	теңдемдик нарк
бандерольный сбор	бандероль жыйымы

банк акционерный	акционердик банк
банк внешнеторговый	тышкы соода банкы
банк государственный	мамлекеттик банк
банк данных	дайындар банкы
банк депозитный	депозиттик банк
банк земельный	жер банкы
банк коммерческий	коммерциялык банк
банк муниципальный	муниципалдык банк
банк национальный	улуттук банк
банк развития	өнүктүрүү банкы
банк сберегательный	аманат банкы
банк эмиссионный	эмиссиялык банк
банкнот	банкнот
банковская гарантия	банк кепилдиги
банковская деятельность	банк ишмердиги
банковская комиссия	банк комиссиясы
банковская ликвидность	банк өтүмдүүлүгү
банковская организация	банк уюмдары
банковская платежная карта	банк төлөм картасы
банковская система	банк тутуму
банковская ссуда	банк ссудасы
банковская ставка	банк коюму
банковская тайна	банк сыры
банковские деньги	банк акчалары
банковские документы	банк документтери
банковские инвестиции	банк инвестициялары
банковские монополии	банк монополиялары
банковские операции и сделки	банк операциялары жана бүтүмдөрү
банковские правила	банк эрежелери
банковские сделки	банк бүтүмдөрү
банковские учреждение	банк мекемеси
банковский автомат	банк автоматы

банковский вклад	банк аманаты
банковский депозит	банк депозити
банковский реквизит	банктык маалым дарек
банковский счет	банктык эсеп
банковский счет субъекта	субъекттин банктык эсеби
банковский терминал	банк терминалы
банкомат	банкомат
банкрот	банкрот
банкротство	банкроттук
банкротство злостное	кыянат банкроттук
банкротство умышленное	атайы жасалган банкроттук
бартер	бартер
бартерная сделка	бартердик бүтүм
бегунок	жүгүртмө
бегущая строка	жүгүрмө сап
без выходных	дем алышсыз
без гражданства	жарандыгы жок
без истребования документов	документтерди талап кыл- бастан
без образования юридического лица	юридикалык жакты түзбөгөн
без перерыва	тыныгуусуз
безвалютный обмен	валютасыз алмашуу
безвозвратная ссуда	кайтарымсыз ссуда
безвозмездная помощь	бекер жардам
безвозмездная сделка	бекер бүтүм
безвозмездное пользование	бекер колдонуу
безграничная потребность	чексиз керектөө
бездействие	аракетсиздик
бездефицитный бюджет	таңсыксыз бюджет
бездокументарные ценные бумаги	документсиз баалуу кагаздар
бездомность	үй-жайсыздык

безнадежная задолженность	өнбөс аласа
безнадежные долги	өнбөс карыздар
безнадзорный	көзөмөлсүз
безналичные деньги	накталай эмес акчалар
безналичный расчет	накталай эмес эсептешүү
безналоговая зона	салыксыз чөлкөм
безоблигационный займ	облигациясыз зайым
безопасность	коопсуздук
безопасность труда	эмгек коопсуздугу
безотходное производство	калдыксыз өндүрүш
безработица	жумушсуздук
безрисковые инвестиции	тобокелдиксиз инвестиция- лар
безубыточный тариф	чыгашасыз тариф
безупречный сервис	кынтыксыз сервис
бейдж	таанытма
беременность	кош бойлууулук
беспатентная лицензия	патентсиз уруксаттама
бесперебойная работа	үзгүлтүксүз жумуш
бесплатно	акысыз
беспошлинный ввоз	алымсыз ташып кирүү
беспрепятственно	тоскоолдуксуз
бесприбыльная организация	пайда таппаган уюм
безпризорный	кароосуз
беспроцентные деньги	пайызсыз акча
беспорное списание средств	каражаттарды талашсыз эсептен чыгаруу
беспорный порядок	талашсыз тартип
беспорный факт	талашсыз факты
бессрочное долговое обяза- тельство	мөөнөтсүз карыздык мил- деттенме
бессрочный	мөөнөтсүз
бессрочный вклад	мөөнөтсүз салым

бессрочный займ	мөөнөтсүз зайым
бестоварный расчетный документ	товарсыз эсептешүү документи
бизнес-ассоциация	бизнес-ассоциация
биографический запрос	өмүр баяндык суроо талап
биография	өмүр баян
биржа	биржа
биржевая пошлина	биржа алымы
биржевая сделка	биржа бүтүмү
биржевая сессия	биржа сессиясы
биржевая спекуляция	биржа чайкоочулугу
биржевая торговля	биржа соодасы
биржевой брокер	биржа брокери
биржевой оборот	биржалык жүгүртүм
биржевые торги	биржа тооруктары
биржевой посредник	биржа ортомчусу
благополучие	бакубатчылык
благоприятная среда	жагымдуу чөйрө
благоприятные условия	жагымдуу шарттар
благоприятные условия жизнедеятельности человека	адамдын жашоо-тиричилигинин жагымдуу шарттары
благосостояние народа	элдин байгерчилиги
благотворительная деятельность	кайрымдуулук иш
благотворительная организация	кайрымдуулук уюму
благотворительность	кайрымдуулук
благотворительные отчисления	кайрымдуулук чегеримдери
бланк	бланк
бланк документа	документ бланкы
бланк строгой отчетности	так отчеттуулук бланкы
близлежащий	жакынкы

блокировка	тосмолоо
блокировка счета	эсептерди тосмолоо
болезнь	оору
бонус	бонус
брак	жараксыз
бракованный товар	жараксыз товар
брокер	далдал
брокерские услуги	далдалдык кызмат көрсөтүүлөр
бросовая цена	түшкөн баа
бумажный (электронный) вид	кагаз (электрондук) түрүндө
бухгалтерия	бухгалтерия
бухгалтерская (финансовая) отчетность	бухгалтердик (финансылык) отчеттуулук
бухгалтерская балансовая прибыль	бухгалтердик баланстык пайда
бухгалтерская книга	бухгалтердик китеп
бухгалтерская отчетность	бухгалтердик отчеттуулук
бухгалтерская прибыль	бухгалтердик пайда
бухгалтерская проводка	бухгалтердик өткөрүү
бухгалтерская стоимость	бухгалтердик нарк
бухгалтерские услуги	бухгалтердик кызмат көрсөтүүлөр
бухгалтерские/учетные издержки	бухгалтердик/эсептик коромжулар
бухгалтерский баланс	бухгалтердик баланс
бухгалтерский документ	бухгалтердик документ
бухгалтерский учет	бухгалтердик эсеп
бытовые услуги	турмуш-тиричиликтик кызмат көрсөтүүлөр
бюджет	бюджет
бюджет государственный	мамлекеттик бюджет

бюджет полной занятости	толук жумуштуулук бюджет
бюджет потребительский	керектөө бюджет
бюджет прожиточного минимума	жашоо минимум бюджет
бюджет развития	өнүктүрүү бюджет
бюджет текущих операций	учурдагы операциялардын бюджет
бюджетная дисциплина	бюджеттик тартип
бюджетная заявка	бюджеттик табыштама
бюджетная политика	бюджеттик саясат
бюджетная система	бюджеттик система
бюджетная ссуда	бюджеттик ссуда
бюджетная структура	бюджеттик түзүм
бюджетное ассигнование	бюджеттик каражат бөлүү
бюджетное назначение	бюджеттик дайындалыш
бюджетное ограничение	бюджеттик чектөө
бюджетное поручение	бюджеттик тапшырма
бюджетное право	бюджеттик укук
бюджетное регулирование	бюджеттик жөнгө салуу
бюджетное средство	бюджеттик каражат
бюджетное устройство	бюджеттик түзүлүш
бюджетное учреждение	бюджеттик мекеме
бюджетное финансирование	бюджеттик каржылоо
бюджетный год	бюджеттик жыл
бюджетный дефицит	бюджеттик таңсыктык
бюджетный кодекс	Бюджеттик кодекс
бюджетный контроль	бюджеттик контроль
бюджетный кредит	бюджеттик кредит
бюджетный период	бюджеттик мезгил
бюджетный профицит	бюджеттик профицит
бюллетень	бюллетень

бюллетень государственных
закупок
бюро обмена валют

мамлекеттик сатып алуулар
бюллетени
валюта алмаштыруу бюросу

В

в дальнейшем
в связи
в условиях высокогорья
в установленном законом
порядке в силу
в установленном порядке
в целях
вакансия
вакантная должность
валовая внутренняя инве-
стиция
валовая выручка
валовая прибыль
валовой внутренний продукт
(ВВП)
валовой доход
валовой оборот
валовой убыток
валовые издержки
валовый выпуск
валюта (иностранная/ наци-
ональная /конвертируемая/
неконвертируемая)
валюта денежных обяза-
тельств
валюта кредита
валюта национальная
валюта обмена

мындан ары
байланыштуу
бийик тоолуу шартта
мыйзамда белгиленген тар-
типте күчүнө кирген
белгиленген тартипте
максатта, максатында
бош орун
бош кызмат орду
ички дүң инвестиция

дүң түшкөн акча
дүң пайда
ички дүң өнүм (ИДӨ)

дүң киреше
дүң жүгүртүү
дүң чыгаша
дүң коромжулар
дүң чыгаруу
валюта (чет өлкөлүк/ улут-
тук/ алмашуучу/ алмашыл-
бас)
акча милдеттенмелеринин
валютасы
кредит валютасы
улуттук валюта
алмашуу валютасы

валюта платежа	төлөм валютасы
валютная интервенция	валюталык интервенция
валютная самоокупаемость	валюталык өзүн-өзү актоочу- лук
валютная спекуляция	валюталык чайкоочулук
валютная ценность	валюталык баалуулук
валютно-финансовая система	валюталык - финансылык система
валютные ценности	валюталык баалуулуктар
валютный резерв	валюталык резерв
валютный рынок	валюта рыногу
валютный счет	валюталык эсеп
валютный фонд организации	уюмдун валюталык фонду
варианты текста документа	документ текстинин ва- рианттары
введение	киришүү
ввоз	ташып кирүү
ввозная пошлина	ташып кирүү алымы
ввоз товара на таможенную территорию	бажы аймагына товарды та- шып кирүү
ввоз товара на территорию ЕАЭС	ЕАЭБ аймагына товарларды ташып кирүү
ведомственное	ведомстволук
ведомственные учреждения	ведомстволук мекемелер
ведомственный архив	ведомстволук архив
ведущий специалист	жетектөөчү адис
вексель (иностраннй / казначейский / срочный / фиктивный)	вексель (чет элдик / казына- лык / тез мөөнөттүү / жалган)
вексель банковский	банк вексели
вексель краткосрочный	кыска мөөнөттүү вексель
величина	чоңдук
величина предложения	сунуштун көлөмү

величина прожиточного ми- нимума пенсионера	пенсионердин жашоо мини- мумунун чоңдугу
величина спроса	сурам көлөмү
величина средней заработной платы	орточо эмгек акынын чоң- дугу
версия	жоромол, версия
верстка	калыптоо
верховенство закона	мыйзам үстөмдүгү
весьма важно	өтө маанилүү
весьма срочно	өтө тез
Ветераны Великой Отече- ственной войны	Улуу Ата Мекендик согуш- тун ардагерлери
ветераны военной службы	аскер кызматынын ардагер- лери
ветераны органов внутрен- них дел, прокуратуры, юсти- ции и судов	ички иштер, прокуратура, юстиция жана сот органа- рынын ардагерлери
ветераны труда	эмгек ардагерлери
вето	вето, тыюу салуу
вето на статью бюджетных расходов	бюджеттик чыгымдар бере- несине тыюу салуу
вечные вклады	түбөлүк салымдар
вещественное доказательство	буюмдай далил
взаимная выгода	өз ара пайда
взаимная договоренность	өз ара келишим
взаимная невыплата	өз ара төлөбөө
взаимная помощь	өз ара жардам
взаимное согласие	өз ара макулдук
взаимное сотрудничество	өз ара кызматташтык
взаимное страхование	өз ара камсыздандыруу
взаимно-инвестиционный фонд	өз ара инвестициялык фонд

взаимные долги (дебиторская и кредиторская задолженность)	өз ара береселер (дебитордук жана кредиттик береселер)
взаимные обязательства	өз ара милдеттенмелер
взаимные расчеты	өз ара эсептешүүлөр
взаимный залог	өз ара күрөө
взаимовыгодная торговля	өз ара тең үзүрлүү соода
взаимовыгодное условие	өз ара пайдалуу шарт
взаимодействие	өз ара аракеттенүү
взаимозависимые лица	бири-бирине көз каранды жактар
взаимозависимые субъекты	бири-бирине көз каранды субъекттер
взаимозаменяемый товар	бирин-бири алмаштыруучу товар
взаимозачет	өз ара чегерүү
взаимоотношение	өз ара мамиле
взаимопонимание	өз ара түшүнүшүү
взвинчивание цен	бааны көтөрүү
взимание	алуу
взнос	төгүм
взыскание	1) жаза чара; 2) өндүрүп (төлөтүп) алуу
взыскание издержек	коромжуларды өндүрүп алуу
взыскание налогов	салыктарды өндүрүү
взыскатель	өндүрүп алуучу
взятка	пара
взятничество	паракорлук
вид	түр
вид документа	документтин түрү
вид документальной публикации	документтик жарыялоонун түрү
вид контроля	контролдун түрү

вид на жительство	жашап туруу укугу
вид проверки	текшерүүнүн түрү
вид страхования	камсыздандыруунун түрү
виды выплат, начисленных	кызматкердин пайдасына
в пользу работника	чегерилген төлөмдөрдүн түр- лөрү
виды деятельности	иштин түрү
виды доходов	кирешелердин түрлөрү
виды нормативных правовых	ченемдик укуктук актылар- дын түрлөрү
актов	маалыматтык системаларды
виды обеспечения информа- ционных систем	камсыз кылуу түрлөрү
виды пенсии	пенсиянын түрлөрү
виза	виза
виза дипломатическая	дипломатиялык виза
визит	визит
визит официальный	расмий визит
визит рабочий	жумушчу визит
визовый режим	визалык шарттам
виртуальный режим	виртуалдык шарттам
витрина	витрина
вклад	салым
вклад бессрочный	мөөнөтсүз салым
вклад долгосрочный	узак мөөнөттүү салым
вклад на покрытие	жабууга салым
вклад срочный	мөөнөттүү салым
вклад целевой	максаттуу салым
вкладчик	аманатчы
владелец	ээси
владелец земельного права	жер укугунун ээси
владелец информации	маалымат ээси
владелец контрольного па- кета	контролдук пакеттин ээси

владелец крупного пакета акций банка	банк акциясынын ири пакет ээси
владелец патента	патент ээси
владелец транспортного средства	унаа каражатынын ээси
владелец ценных бумаг	баалуу кагаздар ээси
владение	ээлик кылуу
власть	бийлик
власть авторитарная	өкүмчүл бийлик
власть коррумпированная	коррупцияланган бийлик
власть народная	элдик бийлик
власть тоталитарная	өкүмчүл бийлик
вмененные издержки	чегерилген коромжулар
вне закона	мыйзамдан тышкары
внебалансовый счет	теңдемден тышкары эсеп
внебиржевой рынок	биржадан тышкаркы рынок
внебюджетные деньги	бюджеттен тышкары акчалар
внебюджетный фонд	бюджеттен тышкаркы фонд
внедоговорное обязательство	келишимден тышкаркы милдеттенме
внелимитное капитальное вложение	лимиттен тышкары капиталдык салым
внеоборотный актив	жүгүртүүдөн тышкары актив
внеочередной порядок	кезексиз тартип
внеплановая проверка	пландан тышкаркы текшерүү
внеплатежное поступление	төлөмдөн тышкаркы түшүү
внесение	киргизүү
внесение изменений и дополнений в нормативный правовой акт	ченемдик укуктук актыга өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү

внесение изменений и дополнений в соответствующие реестры	тиешелүү реестрлерге өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү
внешнее управление	сырттан башкаруу
внешнеторговая деятельность	тышкы соода ишмердиги
внешние доходы и расходы	тышкы кирешелер жана чыгымдар
внешний государственный долг	мамлекеттик тышкы карыз
внешний доход	тышкы киреше
внешний платеж	тышкы төлөм
внешний расход	тышкы чыгым
внешняя задолженность	тышкы бересе
внешняя миграция	тышкы миграция
внешняя политика	тышкы саясат
внешняя торговля	тышкы соода
внешняя трудовая миграция	тышкы эмгек миграциясы
внешняя экономика	тышкы экономика
вновь открывшееся обстоятельство	жаңы жаралган жагдай
внутреннее финансирование	ички каржылоо
внутренние издержки	ички коромжулар
внутренний аудит	ички аудит
внутренний документ	ички документ
внутренний долг	ички карыз
внутренний заем	ички зайым
внутренний контроль	ички контроль
внутренний порядок	ички тартип
внутренний приоритет	ички артыкчылык
внутренний риск	ички коркунуч
внутригосударственная процедура	мамлекеттик ички жол-жобо

внутрихозяйственный расчет	ички чарбалык эсептешүү
водный знак	суу белгиси
водоем	көлмө
военизированная охрана	аскерлештирилген күзөт
военная служба	аскердик кызмат
военное назначение	аскердик багыт
военнообязанные	аскерге милдеттүүлөр
военнослужащие	аскер кызматчылары
военнослужащий сверхсроч-	мөөнөтүнөн ашык кызматта-
ной службы	гы аскер кызматчысы
военнослужащий срочной	мөөнөттүү кызматтагы аскер
службы	кызматчысы
возврат	кайтаруу
возврат налогов	салыктарды кайтаруу
возвратная лицензия	кайтарым уруксаттама (ли-
	цензия)
возвратность	кайтарымдуулук
возвратный чек	кайтарылма чек
воздействие	таасир этүү
воздушное движение	аба кыймылы
возложение	жүктөө
возложение обязанностей	милдеттерди жүктөө
возложение ответственности	жоопкерчиликти жүктөө
возмездная сделка	орду толтурулуучу бүтүмдөр
возмещаемая сумма	орду толтурулуучу сумма
возмещение	ордун толтуруу
возмещение вреда	зыяндын ордун толтуруу
возмещение затрат	сарптоолорду кайрып алуу
возмещение износа	жешилүүнүн ордун толтуруу
возмещение убытка	чыгашалардын ордун тол-
	туруу
возмещение ущерба	залалдын ордун толтуруу
возможность	мүмкүнчүлүк

вознаграждение	1) сыйакы; 2) сыйлоо
возникновение	пайда болуу, келип чыгуу
возобновление	кайра жаңылоо
возражения против иска	доого каршы пикир
возраст	курак
возрастание стоимости	нарктын өсүшү
возрастающая доходность	өсүүчү кирешелүүлүк
возрастающая доходность	көбөйүүчү кирешелүүлүк
возрастная группа	курактык топ
война цен	баалардын кагылышы
вольнонаемный труд	эркин жалданма эмгек
вопрос местного значения	жергиликтүү маанидеги маселе
вопросы	маселелер
воспрепятствование	тоскоол кылуу
восприимчивость	кабылдоочулук
воспроизводство	кайталап өндүрүү
восстановительная стоимость	калыбына келтирүү наркы
восстановление на работе	ишке кайра орноштуруу
временная нетрудоспособность	убактылуу эмгекке жарамсыздык
временная работа	убактылуу жумуш
временно свободные денежные средства	убактылуу бош акча каражаттары
временный ввоз	убактылуу ташып кирүү
временный поверенный	убактылуу ишенимдүү өкүл
время производства	өндүрүш убактысы
всемирная торговая организация (ВТО)	Бүткүл дүйнөлүк соода уюму (БСУ)
всеобщий	жалпыга бирдей
встречная проверка	утурлама текшерүү
встречная торговля	утурлама соода

встречное исполнение обязательства	милдеттенмени утурлама аткаруу
встречное требование	утурлама талап
вступительный взнос	кирүү төгүмү
вступление в силу	күчүнө кирүү
вторая страховая часть пенсии	пенсиянын экинчи камсыздандыруу бөлүгү
вторичная услуга	экинчи ирет кызмат көрсөтүү
входящий документ	кириш документ
выбор	тандоо
выбытие	чыгуу, кетүү
вывеска	көрнөк
вывоз	ташып чыгуу
выговор	сөгүш
выгодоприобретатель	пайдага ээ болуучу
выдача патента	патент берүү
выдача чека	чек берүү
выделение юридического лица	юридикалык жакты бөлүп чыгаруу
выезд	чыгуу
выездная проверка	көчмө текшерүү
выемка	алуу/алып коюу (юр.); 2) чуңкур
выемка имущества	мүлктү алуу
вызывное производство	чакыртуу өндүрүшү
выигрышный займ	утуштуу зайым
выкуп	сатып алуу
выкуп предприятия	ишкананы сатып алуу
выкуп ценных бумаг	баалуу кагаздарды сатып алуу
выкупная операция	сатып алуу операциялары
выкупная сумма	сатып алуу суммасы

вымогательство	опуза талап
вынужденная безработица	аргасыз жумушсуздук
вынужденный прогул	ишке аргасыз чыкпагандык
выписка	көчүрмө бөлүк
выписка из банковского счета	банк эсебинен көчүрмө бөлүк
выписка из личного страхового счета	өздүк камсыздандыруу эсебинен көчүрмө бөлүк
выписка из системы ведения реестра	реестр жүргүзүү системасынан көчүрмө бөлүк
выплата	төлөө
выплата недополученной пенсии	алынбай калган пенсияны төлөө
выплата пенсий	пенсияларды төлөө
выплата средств накопительной части пенсии	пенсиянын топтомо бөлүгүнүн каражаттарын төлөө
выплата средств пенсионных накоплений	пенсиялык топтоо каражаттарын төлөө
выплата суммы излишне уплаченного налога	ашыкча төлөнгөн салыктын суммасын төлөп берүү
выплата суммы превышения НДС	КНСтин ашып кеткен суммасын төлөө
выполнение запроса	суроо-талаптын аткарылышы
выравнивающий грант	теңдештирүүчү грант
выручка	түшкөн каражат
выручка от реализации продукции и оказания услуг	өндүрүмдү сатуудан жана кызмат көрсөтүүдөн түшкөн каражат
выслуга лет	иштеген жылдар
высокий темп экономического роста	экономикалык өсүштүн жогорку ыргагы
высокогорье	бийик тоолуу

высокодоходное хозяйство
высокооплачиваемый труд
высшее учебное заведение
выходное пособие
вычет
вышестоящий орган
выявление нарушений

жогорку кирешелүү чарба
жогорку акылуу эмгек
жогорку окуу жай
бошоо жөлөкпулу
эсептен чыгаруу
жогору турган орган
бузууларды аныктоо

Г

гарантийная выплата
гарантийное обеспечение
гарантийное письмо
гарантийный взнос
гарантийный договор
гарантийный контракт
гарантийный срок
гарантийный срок хранения
гарантирование ценных бу-
маг
гарантированная социальная
защита
гарантированная ссуда
гарантированный
гарантированный доход
гарантия
гармонизация налога
гелевая ручка
гендерная дискриминация
гендерное равенство
генеральная доверенность
генеральное соглашение
генеральный директор
генеральный договор

кепилдик төлөө
кепилдик камсыз кылуу
кепилдик кат
кепилдик төгүм
кепилдик келишим
кепилдик контракт
кепилдик мөөнөт
сактоонун кепилдик мөөнөтү
баалуу кагаздарды кепилдөө
кепилденген социалдык кор-
гоо
кепилденген насыя
кепилденген
кепилденген киреше
кепилдик
салыкты шайкеш келтирүү
гел калем сап
гендердик басмырлоо
гендердик теңдик
башкы ишеним кат
башкы макулдашуу
башкы директор
башкы келишим

генеральный подрядчик	башкы подрядчы
генеральный прокурор	башкы прокурор
географическая ротация	географиялык орун алмаш- тыруу
геополитика	геосаясат
гербовая (актовая) бумага	гербдүү (акт) кагаз
гербовая печать	гербдүү мөөр
гибкий валютный курс	ийкемдүү валюта курсу
гибкое отношение	ийкемдүү мамиле
гибкость	ийкемдүүлүк
гиперинфляция	гиперинфляция
глава айыл окмоту	айыл өкмөт башчысы
глава исполнительной власти	аткаруу бийлигинин баш- чысы
глава местного самоуправ- ления	жергиликтүү өз алдынча башкаруунун башчысы
главный инспектор	башкы инспектор
главный распорядитель средств местного бюджета	жергиликтүү бюджет кара- жаттарынын башкы тескөө- чүсү
главный редактор	башкы редактор
главный специалист	башкы адис
гласность налогового законо- дательства	салык мыйзамдарынын ачык-айкындыгы
глобализация хозяйственной жизни	ч а р б а л ы к т у р м у ш т у н ааламдашуусу
годовая базовая ставка	жылдык базалык чен
годовая выработка	жылдык иштеп чыгаруу
годовая норма прибавочной стоимости	кошумча нарктын жылдык ченеми
годовое сообщение о занято- сти и заработной плате	жумуштуулук жана эмгек акы жөнүндө жылдык бил- дирме

годовой отчёт	жылдык отчёт
гонорар	калем акы
горнодобывающая промышленность	кен казуу өнөр жайы
город	шаар
городское управление	шаардык башкармалык
горюче-смазочные материалы	күйүүчү-майлоочу материалдар
государственная акционерная корпорация	мамлекеттик акционердик корпорация
государственная архивная служба	мамлекеттик архив кызматы
государственная власть	мамлекеттик бийлик
государственная гарантия	мамлекеттик кепилдик
государственная должность	мамлекеттик кызмат орун
государственная должность специальная	мамлекеттик атайын кызмат оруну
государственная казна	мамлекеттик казына
государственная коммерческая страховая компания	мамлекеттик коммерциялык камсыздандыруу компаниясы
государственная налоговая служба	мамлекеттик салык кызматы
государственная поддержка/помощь	мамлекеттик колдоо/ жардам
государственная политика	мамлекеттик саясат
государственная пошлина	мамлекеттик алым
государственная регистрация	мамлекеттик каттоо
государственная служба	мамлекеттик кызмат
государственная собственность	мамлекеттик менчик
государственная тайна	мамлекеттик сыр

государственная ценная бумага	мамлекеттик баалуу кагаз
государственное казначейское обязательство	мамлекеттик казыналык милдеттенме
государственное пенсионное социальное страхование	мамлекеттик пенсиялык социалдык камсыздандыруу
государственное пенсионное страхование	мамлекеттик пенсиялык камсыздандыруу
государственное полномочие	мамлекеттик ыйгарым укук
государственное пособие	мамлекеттик жөлөкпүл
государственное предприятие	мамлекеттик ишкана
государственное регулирование	мамлекеттик жөнгө салуу
государственное социальное страхование	мамлекеттик социалдык камсыздандыруу
государственные закупки	мамлекеттик сатып алуулар
государственные и общественные нужды	мамлекеттик жана коомдук муктаждыктар
государственные интересы	мамлекеттик кызыкчылыктар
государственные краткосрочные обязательства	мамлекеттик кыска мөөнөттүү милдеттенмелер
государственные награды	мамлекеттик сыйлыктар
государственные средства	мамлекеттик каражаттар
государственные учреждения и ведомства	мамлекеттик мекемелер жана ведомстволор
государственные ценные бумаги Кыргызской Республики	Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздары
государственный банк	мамлекеттик банк
государственный бюджет	мамлекеттик бюджет
государственный герб	мамлекеттик герб

государственный доход	мамлекеттик киреше
государственный займ	мамлекеттик зайым
государственный знак почтовой оплаты	почта төлөөлөрүнүн мамлекеттик белгиси
государственный накопительный пенсионный фонд	мамлекеттик топтомо пенсиялык фонду
государственный обвинитель	мамлекеттик айыптоочу
государственный орган	мамлекеттик орган
государственный работник	мамлекеттик кызматкер
государственный язык	мамлекеттик тил
государственный/ муниципальный долг	мамлекеттик/муниципалдык карыз
государство	мамлекет
град	мөндүр
граждане самостоятельно уплачивающие страховые взносы	камсыздандыруу төгүмдөрүн өз алдынча төлөгөн жарандар
гражданин	жаран
гражданская авиация	жарандык авиация
гражданская оборона	жарандык коргонуу
гражданская обязанность	жарандык милдет
гражданская ответственность	жарандык жоопкерчилик
гражданская религия	жарандык дин
гражданские (личные) права	жарандык жеке укуктар
гражданские и политические права	жарандык жана саясий укуктар
гражданский иск	жарандык доо
гражданский истец	жарандык доoger
гражданский кодекс	жарандык кодекс
гражданский оборот	жарандык жүгүртүм
гражданский ответчик	жарандык жоопкер
гражданский процесс	жарандык процесс

гражданский процессуальный кодекс	жарандык-процесстик кодекс
гражданский служащий	жарандык кызматчы
гражданское дело	жарандык иш
гражданское законодательство	жарандык мыйзамдар
гражданское неповиновение	жарандык баш ийбестик
гражданское право	жарандык укук
гражданское процессуальное право	жарандык процесстик укук
гражданско-правовая ответственность	жарандык-укуктук жоопкерчилик
гражданско-правовой договор	жарандык-укуктук келишим
гражданства ценз	жарандык чекшарт
гражданство	жарандык
грамматическое толкование	грамматикалык чечмелөө
грант	грант
графа	графа
график	график
гриф секретности	жашыруундук грифи
грузовая накладная	жүк коштом кагазы
грузовая таможенная декларация	жүк бажы декларациясы
гуманитарная помощь	гуманитардык жардам

Д

давление	басым
давление на курс валюты	валюта курсуна басым
давность	эскиргендик, эскириш
давность исковая	доонун эскириши
давность приобретательная	ээлик кылуунун эскириши
дальнейшее развитие	мындан аркы өнүгүү

дамнификация	дамнификация (чыгашага учурап зыян тартып калуу)
дамно	дамно (акчанын номиналдык жана курстук наркынын ортосундагы айырма)
дарение	тартуулоо
даренное имущество	тартууланган мүлк
даритель	тартуулоочу
дарственная	белекке берилген
дата	дата
дата вступления в силу	күчүнө кирген дата
дата документа	документтин датасы
дата платежа	төлөө күнү
дата подачи заявки	табыштама берген дата
дата регистрации	каттоо датасы
дата рождения	туулган датасы
дата фактической подачи	иш жүзүндө берилген датасы
датчик	билдиргич
движение	кыймыл
движение денежных средств	акча каражаттарынын кыймылы
движение капитала	капиталдын кыймылы
движимое имущество	кыймылдуу мүлк
двойная бухгалтерия	кош бухгалтерия
двойная система	кош система
двойное гражданство	кош жарандуулук
двойное налогообложение	кош салык салуу
двойное страхование	кош камсыздандыруу
двойной счет	кош эсеп
двусторонний договор	эки тараптуу келишим
двусторонняя сделка	эки тараптуу бүтүм
дебет	дебет
дебитор	дебитор

дебиторская задолженность	дебитордук бересе
девальвация	девальвация
девизная политика	девиздик саясат
дееспособность	аракетке жөндөмдүүлүк
дежурный	кезметчи, нөөмөтчү
дежурство	кезметчилик, нөөмөтчүлүк
дезинфляция	дезинфляция
дезинформация	жалган маалымат
действие	1) аракет, иш-аракет; 2) колдонуу, колдонуш (юр.); 3) күч, таасир (юр.)
действие закона	мыйзамдын колдонушу
действительная цена	анык баа
действительный документ	жарактуу документ
действующий закон	колдонуудагы мыйзам
декларант	декларант
декларация	декларация
декларация о доходах	кирешелер жөнүндө декла- рация
декларирование	декларациялоо
декларирование дохода	кирешени декларациялоо
декретный отпуск	декреттик өргүү
делегация	делегация
делегирование полномочий	ыйгарым укуктарды өкүлдөө
дело	1) көктөмө; 2) иш
дело местного значения	жергиликтүү маанидеги иш
деловое партнерство	ишкер өнөктөштүк
делопроизводство	иш кагаздарын жүргүзүү
демографическое колебание	демографиялык өзгөрүүлөр
демонстрация	демонстрация, көрсөтүү
денежная база	акча базасы
денежная выручка	акчалай киреше

денежная единица	акча бирдиги
денежная компенсация	ордун акчалай толтуруу
денежная оценка	акчалай баалоо
денежное довольствие	акчалай акы
денежное обращение	акча жүгүртүү
денежные средства	акча каражаты
денежный документ	акчалай документ
депозит	депозит
депозитарий	депозитарий
депозиты в кредитных организациях	кредиттик уюмдардагы депозиттер
дети-сироты	жетим балдар
детские оздоровительные центры	балдардын ден соолукту чыңдоо борборлору
дефицит	таңсыктык, тартыштык
деятельность	ишмердик, иш
диверсификация	диверсификация
дивиденд	дивиденд, үлүштүк киреше
дипломатическая служба	дипломатиялык кызмат
дипломатические учреждения	дипломатиялык мекемелер
дирекция	дирекция
дислокация	жайгашуу
диспетчер	диспетчер
дифференциация	дифференциация
добавочная прибыль	кошумча пайда
добавочные издержки	кошумча коромжулар
добровольная безработица	ыктыярдуу жумушсуздук
добровольно	ыктыярдуу
добровольное государственное пенсионное социальное страхование	ыктыярдуу мамлекеттик пенсиялык социалдык камсыздандыруу

добровольное пенсионное страхование	ыктыярдуу пенсиялык камсыздандыруу
добровольное страхование	ыктыярдуу камсыздандыруу
добровольный взнос	ыктыярдуу төгүм
добросовестный приобретатель	ак ниет алуучу
добыча полезных ископаемых	пайдалуу кендерди казып алуу
доверенное лицо	ишенимдүү адам
доверенность	ишеним кат
доверительная собственность	ишенимдик менчик
доверительное управление	ишеним башкаруу
доверительный управляющий	ишенимдик башкаруучу
довод	1) жүйө; 2) далил
договор	келишим
договор аренды	ижара келишими
договор гражданско-правового характера	жарандык-укуктук мүнөздөгү келишим
договор о материальной ответственности	материалдык жоопкерчилик жөнүндө келишим
договор о труде	эмгек жөнүндө келишим
договор поручения	тапшыруу келишими
договор поставки	жеткирип берүү келишими
договорная неустойка	келишимдик үстөк айып
договорная пошлина	келишимдик алым
договорный приоритет	келишимдик артыкчылык
договорный режим	келишимдик режим
дознание	алгачкы текшерүү
доказательство	далил
доклад	баяндама
докладная записка	баяндама кат

документ	документ
документ об уплате пошлины	алым төлөнгөндүгү тууралуу документ
документ распорядительный	тескеме документ
документально подтвержденные расходы	документ түрүндө ырасталган чыгымдар
документация товаросопроводительная	товарды коштоочу документтер
долг	карыз
долговое обязательство	карыз милдеттенмеси
долговое требование	карыз талабы
долговой кризис	карыз каатчылыгы
долговременный период	узак мезгил
долгосрочная ссуда	узак мөөнөттүү насыя
долгосрочное обязательство	узак мөөнөттүү милдеттенме
долгосрочное планирование и прогнозирование	узак мөөнөттүү пландоо
долгосрочный вклад	узак мөөнөттүү салым
долевая собственность	үлүштүк менчик
долевое обязательство	үлүштүк милдеттенме
долевое участие	үлүштүк катышуу
долевой взнос	үлүштүк төгүм
должник	карызкор
должностная инструкция	кызматтык нускама
должностное лицо	кызмат адамы
должностной оклад	кызматтык маяна
должностные преступления	кызматтык кылмыштар
должность	кызмат орду
доля	үлүш
доля в общем имуществе	жалпы мүлктөгү үлүш
дома отдыха	эс алуу үйлөрү
домашнее хозяйство	үй чарбасы

домашний арест	үй камагы
доминирующее положение	үстөмдүк абал
доминирующие банки	үстөмдүк кылуучу банктар
дом-интернат (пансионат)	кары-картаңдар жана ма-
для престарелых и инвали-	йыптар үчүн жатак үйлөр
дов	(пансионаттар)
доначисление налога	салыкты кошуп эсептөө
донесение	жеткирүү
донорство	донорлук
донос	айгак
дополнение	толуктоо
дополнительная информация	кошумча маалымат
дополнительная экспертиза	кошумча экспертиза
дополнительный расход	кошумча чыгым
дополнительный чистый	кошумча накта киреше
доход	
допрос	сурак
допустимость доказательства	далилге жол берилиши
доработанный проект	жеткире иштелип чыккан
	долбоор
доработка	жеткире иштеп чыгуу
дороговизна	кымбатчылык
исследование	кошумча тергөө
досрочная пенсия	мөөнөтүнөн мурда пенсия
досрочный выход на пенсию	мөөнөтүнөн мурда пенсияга
	чыгуу
доставка	жеткирүү
достаточное доказательство	жетишээрлик далил
достоверность	ишенимдүүлүк
достоверность доказательств	далилдердин ишенимдүүлүгү
достоверность информации	маалыматтын аныктыгы
достоверные сведения	ишенимдүү маалымдар

доступ	жетүү
доступность	жетимдүүлүк, жеткилик-түүлүк
доступность информации	маалыматтын жетимдүүлүгү
досудебная санация	сотко чейинки санация
дотация	дотация
доход	киреше
доход на душу населения	калктын жан башына киреше
доход от индивидуального вложения	жеке салымдан түшкөн киреше
доход от собственности	менчиктен киреше
доход первичный	алгачкы киреше
доход предприятия	ишкана кирешеси
доход, облагаемый налогом	салык алынуучу киреше
доходная часть бюджета	бюджеттин киреше бөлүгү
доходность	кирешелүүлүк
доходы местного бюджета	жергиликтүү бюджеттин кирешелери
доходы от инвестирования	инвестициялоодон түшкөн киреше
доходы полученные от размещения ценных бумаг	баалуу кагаздарды жайгаштыруудан алынган кирешелер
дочернее предприятие	туунду ишкана
дочернее хозяйственное общество	туунду чарбакер коом
другие виды доходов	кирешенин башка түрлөрү
дубликат	жупнуска
духовная ценность	рухий баалуулук
душевое потребление	жан башына керектөө

Е

Евразийская патентная конвенция (ЕАПК)

евро

евровалюта

еврозона

Европейская комиссия (комиссия Европейских сообществ)

Европейские сообщества

Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР)

Европейский парламент (Европарламент)

Европейский совет

Европейский союз (ЕС)

Европейский суд

Европейский экономический союз

Европейское право

единая банковская система

единая государственная система

единая государственная система делопроизводства

единая налоговая декларация

единая расценка

единая система

единая тарифная сетка

единица

Евразиялык патенттик конвенция (ЕАПК)

евро

евровалюта

еврочөлкөм

Европалык комиссия (Европалык коомдоштуктар комиссиясы)

Европалык коомдоштуктар

Европалык реконструкциялоо жана өнүктүрүү банкы (ЕРОБ)

Европа парламенти (Европарламент)

европалык кеңеш

Европалык бирлик (ЕБ)

Европалык сот

Европалык экономикалык бирлик

Европалык укук

бирдиктүү банк тутуму

мамлекеттик бирдиктүү система

иш кагаздарын жүргүзүүнүн бирдиктүү мамлекеттик тутуму

бирдиктүү салык декларациясы

бирдиктүү баа

бирдиктүү система

бирдиктүү тарифтик тор

бирдик

единица измерения	өлчөм бирдиги
единица имущества	мүлк бирдиги
единица налогообложения	салык салуу бирдиги
единица счета	эсеп бирдиги
единица учета архивных документов	архивдик документтерди эсепке алуу бирдиги
единичное предприятие	чанда учуроочу ишкана
единичные издержки	сейрек коромжулар
единовременная материальная помощь	бир жолку материалдык жардам
единовременное вознаграждение	бир жолку сый акы, сыйлоо
единовременное пособие	бир жолку жөлөкпул
единовременный страховой взнос	бир жолку камсыздандыруу төгүмү
единогласия принцип	бир добуштуулук принциби
единоначалие	жеке башчылык
единство полезной модели	пайдалуу моделдердин бирдиктүүлүгү
единство промышленного образца	өнөр жайлык үлгүлөрдүн бирдиктүүлүгү
единый государственный реестр по залогам	күрөөлөр боюнча бирдиктүү мамлекеттик реестр
единый государственный реестр прав на недвижимое имущество	кыймылсыз мүлк укугунун бирдиктүү мамлекеттик реестри
единый налог	бирдиктүү салык
единый социальный налог	бирдиктүү социалдык салык
единый таможенный союз	бирдиктүү бажы бирлиги
ежегодно	жыл сайын
ежегодное вознаграждение	жылдык сыйакы, сыйлоо
ежедекадно	декада сайын
ежедневно	күн сайын

ежемесячно
ёмкость
ёмкость рынка
естественная убыль
естественный прирост населения
естественный ресурс
естественный рост

ай сайын
сыйымдуулук
рыноктун сыйымдуулугу
табигый кемүү
элдин табигый өсүшү

табигый ресурс
табигый өсүш

Ж

жалоба
железнодорожная транспортная накладная
женский труд
женщина
жеребёвка
жёсткая денежная политика
жёсткая экономическая политика
жесткий диск
жёсткий тариф
жесткое обращение с детьми

живой товар
животноводство
жизнедеятельность
жизненные потребности
жизненный уровень
жизнеспособность
жилищная программа
жилищная субсидия

даттануу
темир жол унаа коштом кагазы
аял эмгеги
аял
чүчүкулак
катаал акча саясаты
катаал экономикалык саясат

катуу диск
катаал тариф
балдарга ырайымсыз мамиле кылуу
жандуу товар
мал чарбачылыгы
тиричилик аракети
тиричилик керектөөлөрү
турмуш деңгээли
жашоо жөндөмдүүлүгү
турак жай программасы
турак жай субсидиясы

жилищно-гражданское строительство	жарандык-турак жай курулушу
жилищное право	турак жай укугу
жилищное строительство	турак жай курулушу
жилищное товарищество	турак жай шериктиги
жилищный займ	турак жай зайымы
жилищный сертификат	турак жай тастыктамасы
жилищный фонд	турак жай фонду
жилое помещение (квартира)	турак жай (батир)
жилой район	турак жай району
жилые дома	турак үйлөр
жилые территории	жашоо аймактары
жилье	турак үй
житель	тургун
журнал	журнал
журнал входящей корреспонденции	кириш кат-кабарлар журналы
журнал исходящей корреспонденции	чыгыш кат-кабарлар журналы

3

за счет средств предприятия	ишкананын каражатынын эсебинен
забалансовые запасы	эсептен тыш камдар
заведующий	башчы
заверенная копия	күбөлөндүрүлгөн көчүрмө
заверенный (-ое, -ая)	күбөлөндүрүлгөн
заверительная подпись	ырастама кол тамга
завершенное дело	аяктаган иш
завещание	керээз кат
зависимая компания	көз каранды компания
завоз	ташып кирүү

заголовок документа	документтин аты
загранучреждения Кыргыз- ской Республики	Кыргыз Республикасынын чет өлкөдөгү мекемелери
здаток	шертпул
задача	милдет, маселе
задекларированный	декларацияланган
задержание	кармоо
задолженность	бересе
задолженность перед бюд- жетом	бюджетке бересе
задолженность по налогам	салыктар боюнча бересе
заем	зайым
заем банковский	банктык зайым
заем беспроигрышный	уттурбас зайым
заем бессрочный	мөөнөтсүз зайым
заемное средство	зайым каражаты
заемщик	зайымчы
заимодавец	зайым берүүчү
заимствование	1) карыз алуу (фин.); 2) өз- дөштүрүү (лингв.)
заинтересованное лицо	кызыкдар адам
заказ	тапшырык, буйрутма
заказчик	тапшырыкчы
заклад	күрөөгө коюу
закладная	күрөөлүк
заклучение	корутунду
заклучение под стражу	камакка алуу
заклучение сделок	бүтүмдөрдү түзүү
заклучительные положение	корутунду жобо
заклучительный акт	корутунду акт
заклучительный баланс	корутунду теңдем (баланс)
закон	мыйзам

закон прибавочной стоимости	кошумча нарк мыйзамы
закон спроса и предложения	сурам жана сунуш мыйзамы
законная неустойка	мыйзамдуу үстөк айып
законная сила	мыйзамдуу күч
законный представитель	мыйзамдуу өкүл
законодательная власть	мыйзам чыгаруу бийлиги
законодательная инициатива	мыйзам чыгаруу демилгеси
законодательная процедура	мыйзам чыгаруу жол-жобосу
законодательная техника	мыйзам чыгаруу техникасы
законодательное собрание	мыйзам чыгаруу жыйыны
законодательный акт	мыйзам актылары
законодательный орган	мыйзам чыгаруу органы
законодательный процесс	мыйзам чыгаруу процесси
законодательство	1) мыйзамдар; 2) мыйзам чыгаруу
законопроект	мыйзам долбоору
законосовещательный орган	мыйзамдык кеңешме органы
законотворчество	мыйзам жаратуу
закрепленный налог	бекитилген салык
закрытая компания	жабык компания
закрытие смены	нөөмөттү жабуу
закрытое акционерное общество	жабык акционердик коом
закрытые торги	жабык тооруктар
закрытый тендер	жабык тендер
закупающая организация	сатып алуучу уюм
закупка	сатып алуулар
закупочная цена	сатып алуу баасы
закупщик	аларман
залог	күрөө
залоговая цена	күрөө баасы
залоговое имущество	күрөө мүлк

залоговое обязательство	күрөө милдеттенмеси
залоговый кредит	күрөөлүк кредит
залогодатель	күрөө коюучу
залогодержатель	күрөө кармоочу
заложенное имущество	күрөөгө коюлган мүлк
замена	алмаштыруу
замена наказания	жазаны алмаштыруу
замер (внутренний/ внешний)	ченөө (ички/ тышкы)
заместитель	орун басар
замечание	1) эскертүү; 2) сын пикир
замечание и предложение	сын пикир жана сунуш
заморозка	тондуруу, үшүк алуу
занижение	төмөндөтүү
занятость	жумуштуулук
заочно	сырттан
заочное рассмотрение дела	ишти сырттан кароо
запатентованное	патенттелген
записная книжка	жазуу китепчеси
запись	жазуу
заполнение	толтуруу
запрашиваемый орган	суроо-талап жиберилген орган
запрет	тыюу
запрос	суроо-талап
заработная плата	эмгек акы
зарегистрировать	каттоого алуу
зарубежное государство	чет мамлекет
заседание	жыйын, отурум
застрахованное лицо	камсыздандырылган адам
застрахованные граждане	камсыздандырылган жарандар
застрахованный	камсыздандырылган

застройщик	курулушчу
засуха	кургакчылык
засчитывание	эсептөө
затрата	1) сарп; 2) сарптоо
затраты по сделке	бүтүм боюнча сарптоолор
зачет	чегерүү
зачет и возврат налогов	салыктарды чегерүү жана кайтарып берүү
зачетная сумма	чегерилген сумма
зачисление на счет	эсепке киргизүү
защита	коргоо
защита деловой репутации	ишмердик аброюн коргоо
заявитель	арыз ээси
заявка	1) табыштама; 2) өтүнмө
заявление	арыз, өтүнмө, билдирүү
заявление о выходе на пенсию	пенсияга чыгуу жөнүндө өтүнмө
заявление о назначении пенсии	пенсия чектөө жөнүндө өтүнмө
здание	имарат
здравоохранение	саламаттык сактоо
земельная доля	жер үлүшү
земельная собственность	жер менчиги
земельный кодекс	жер кодекси
земельный налог	жер салыгы
земельный ресурс	жер ресурсу
земельный участок	жер участогу
землевладелец	жер ээси
землевладение	жерге ээлик кылуу
земледелеие	дыйканчылык
земледельческий закон	дыйканчылык мыйзамы
землепользование	жер пайдалануу
землепользователь	жер пайдалануучу

землетрясение	жер титирөө
землеустройство	жерге жайгаштыруу
земли несельскохозяйственного назначения	айыл чарба багытындагы эмес жерлер
земли общего пользования	жалпы пайдалануудагы жерлер
земли сельскохозяйственного назначения	айыл чарба багытындагы жерлер
земля	жер
злоупотребление	1) кыянат пайдалануу; 2) кыянаттык кылуу
злоупотребление должностным полномочи-ем	кызматтык ыйгарым укугун кыянаттык менен пайдалануу
знак соответствия	шайкештик, дал келүү белгиси
значимый	мазмундуу, маанилүү
значок	төш белги
зона	чөлкөм
зона отселения	көчүрүлүүчү чөлкөм
зона отчуждения	ажыратылуучу чөлкөм
зона свободного предпринимательства	эркин ишкердик чөлкөмү

И

игорный бизнес	оюн-зоок бизнеси
идентификационный (страховой) номер	идентификациялык (камсыздандыруу) нумур
идентификационный налоговый номер	идентификациялык салык номери
идентификация	идентификация
идентичность	бирдейлик
идентичный товар	окшош товар

иерархия нормативных правовых актов	ченемдик укуктук актылардын иерархиясы
иждивенец	багуусундагы адам
иждивение	багуу
иждивенцы	багуусундагылар
иждивенчество	багууда болуу
избирательное распределение	иргеп бөлүштүрүү
избыток	ашыкча
избыток денег в обращении	жүгүртүүдөгү ашык акча
избыточная стоимость	ашыкча нарк
избыточное налоговое бремя	ашыкча салык жүгү
известие	кабар
извещение	1) кабарлоо; 2) кабарлама
извлечение дохода	киреше табуу
извлечение прибыли	пайда табуу
изготовитель	даярдоочу
издание	1) басып чыгаруу; 2) басылма
издержки инфляции	инфляция коромжулары
издержки обращения	жүгүртүү коромжулары
издержки экономического роста	экономикалык өсүштүн коромжулары
излишек потребителя	керектөөчүдөн артканы
излишки	ашыкчалар
излишне взысканный платеж	ашыкча өндүрүлгөн төлөм
излишне уплаченный налог	ашыкча төлөнгөн салык
изменение	өзгөртүү
износ	1) жешилүү; 2) эскирүү
износ основного капитала	негизги капиталдын эскириши

износ основных средств	негизги каражаттардын эскириши
изоляция	бөлүү, обочолонтуу
изъятие	алып коюу
изъятие имущества	мүлктү алып коюу
именная ценная бумага	энчилүү баалуу кагаз
именной указатель	энчилүү көрсөткүч
именные вклады	энчилүү салымдар
именные пенсионные счета	энчилүү пенсиялык эсептер
имидж	бедел
императивная норма	императивдүү ченем
импорт	импорт
импорт товаров	товарларды импорттоо
импортер	импорттоочу
имущественная ответственность	мүлктүк жоопкерчилик
имущественное взыскание	мүлктүк жаза-чаралар
имущественное отношение	мүлктүк мамиле
имущественное право	мүлктүк укук
имущественное преступление	мүлктүк кылмыш
имущественное страхование	мүлктүк камсыздандыруу
имущественный вред	мүлктүк зыян
имущественный вычет	мүлктүк эсептен чыгаруу
имущественный ущерб	мүлктүк зыян
имущество	мүлк
иная деятельность	башка иш
инвалид	майып
инвалид с детства	бала кезинен майып
инвалидность	майыптуулук
инвалиды Великой Отечественной Войны	Улуу Ата Мекендик согуштун майыптары

инвалиды Великой Отече-
ственной Войны и прирав-
ненные к ним лица

инвентаризация

инвентарная опись

инвентарный номер

инвестирование средств пен-
сионных накоплений

инвестировать

инвестируемый

инвестируемый актив

инвестиционная декларация

инвестиционная политика

инвестиционное соглашение

инвестиционные вложения

инвестиционный доход

инвестиционный портфель

инвестиционный поток

инвестиционный спор

инвестиция

инвестор

индекс

индекс покупательской спо-
собности

индекс потребительских цен

индексация

индексация дохода

индексация оплаты труда

индексирование

индексная оговорка

Улуу Ата Мекендик согуш-
тун майыптары жана аларга
теңештирилген адамдар

инвентаризациялоо

инвентардык тизим

инвентардык номер

пенсиялык топтоо каражат-
тарын инвестициялоо

инвестициялоо

инвестицияланган

инвестициялануучу актив

инвестициялык декларация

инвестициялык саясат

инвестициялык макулдашуу

инвестициялык салымдар

инвестициялык киреше

инвестициялык портфель

инвестициялык агым

инвестициялык талаш

инвестиция

инвестор

индекс

сатып алуу жөндөмдүүлүгү-
нүн индекси

керектөө бааларынын ин-
декси

индексация

кирешени индексациялоо

эмгек акыны индексациялоо

индекстөө

индексстик эскертме

индивидуальная трудовая деятельность	жеке эмгек ишмердиги
индивидуальное предпринимательство	жеке ишкердик
индивидуальный изобретатель	жеке ойлоп табуучу
индивидуальный номер	жеке номер
индивидуальный подоходный налог	жеке киреше салыгы
индивидуальный предприниматель	жеке ишкер
индивидуальный учет	жекече эсеп
инженерно-технический состав	инженердик-техникалык курам
инициалы	аты-жөнү
инициатива	демилге
инициативный аудит	демилгелүү аудит
инициировать	демилгелөө
инкассо	инкассо
инновация	жаңычылдык, инновация
иное гражданство	башка жарандык
иностранная валюта	чет өлкөлүк валюта
иностранная организация	чет өлкөлүк уюм
иностранное государство	чет мамлекет
иностранное физическое лицо	чет өлкөлүк жеке жак
иностранный гражданин	чет өлкөлүк жаран
иностранный товар	чет өлкөлүк товар
иностранный участник	чет өлкөлүк катышуучу
инспектор	инспектор
инспекция	инспекция
институт	институт

инструкция	нускама
инструкция должностная	кызмат орундук нускама
интегрированное предприятие	интеграцияланган ишкана
интеллектуальная собственность	интеллектуалдык менчик
интеллектуальный потенциал	интеллектуалдык дарамет
интенсивность	ургаалдуулук
интервал	интервал
интерес	кызыкчылык
интернациональный долг	интернационалдык милдет
интерпретация	чечмелөө
интонация	интонация
интуиция	туюм
инфляция	инфляция
инфляция спроса	суроо-талаптардын инфляциясы
информации уточняющего характера	тактоо мүнөзүндөгү маалымат
информационная база	маалымат базасы
информационная безопасность	маалыматтык коопсуздук
информационная поддержка	маалыматтык колдоо
информационное пространство	маалыматтык мейкиндик
информационно-коммуникационная технология	маалыматтык-коммуникациялык технология
информационные технологии	маалыматтык технологиялар
информационный расчет	маалыматтык эсеп
информация	маалымат

информация о товаре	товар жөнүндө маалымат
информирование	маалымдоо
инфраструктура	инфратүзүм
ипотечные ценные бумаги	ипотекалык баалуу кагаздар
ипотечный залог	ипотекалык күрөө
иск	доо
иск о признании	таануу жөнүндө доо
иск о присуждении	ыйгаруу жөнүндө доо
иск регрессный	регресстик доо
искажение	бурмалоо
искажение данных	маалыматтын бурмаланышы
исключение	алып салуу
исключительная	өзгөчө, айрыкча
исключительное положение	бөтөнчө абал
исковая давность	доонун эскириши
исковое заявление	доо арыз
исковое производство	доо өндүрүшү
искусственная монополия	жасалма монополия
исполнение	аткаруу
исполнение завещания	керээди аткаруу
исполнение заключения	корутундуну аткаруу
исполнение налогового обя- зательства	салыктык милдеттенмени аткаруу
исполнение приговора	өкүмдү аткаруу
исполнение протокола	протоколду аткаруу
исполнение соглашения	макулдашууну аткаруу
исполнитель	аткаруучу
исполнительная власть	аткаруу бийлиги
исполнительная надпись	аткаруу жазуусу
исполнительно-распоряди- тельный орган местного са- моуправления	жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруучу-тес- көөчү органы

исполнительное производ- ство	аткаруу өндүрүшү
исполнительный документ	аткаруу документи
исполнительный лист	аткаруу барагы
исполнительный орган	аткаруучу орган
исполнительская дисципли- на	аткаруу тартиби
использование	пайдалануу
использование архивных документов	архив документтерин пай- далануу
испытание	сыноо
испытание при приеме на работу	жумушка кабыл алууда сы- ноо
испытательный срок	сыноо мөөнөтү
исследование доказательства	далилди изилдөө
исследование рынка	рынокту изилдөө
истец	доогер
историко-культурное насле- дие	тарыхый-маданий мурас
источник	булак, башат
источник налога	салык булагы
источник права	укук булагы
источник финансирования	каржылоо булагы
истребование	суратып алдыруу
исходный текст	баштапкы текст
исходящий документ	чыгыш документ
исчисление пенсии	пенсия эсептөө
исчисление страхового стажа	камсыздандыруу стажын эсептөө
итоговый баланс	жыйынтыктоочу теңдем

К

кабинет	иш бөлмө, кабинет
казна	казына
казначей	казыначы
казначейская эмиссия	казыналык эмиссия
казначейский вексель	казына вексели
казначейское обязательство	казыналык милдеттенме
казначейство	казыналык
календарный день/ месяц/ год	календардык күн/ ай/ жыл
календарный период	календардык мезгил
календарь	календарь
камеральная налоговая про- верка	камералдык салыктык тек- шерүү
канцелярия	кеңсе
канцтовары	кеңсе товарлары
капитал	капитал
капитал Национального бан- ка	Улуттук банктын капиталы
капитализация	капиталдаштыруу
капитальная затрата	капиталдык сарптоо
капитальное вложение	капиталдык салым
капитальное строение	капиталдык курулуш
карточка лицевого счета	өздүк эсеп карточкасы
карточка учета изданий ар- хива	архив басылмаларын эсепке алуу карточкасы
карьера	мансап
касса	касса
кассационная жалоба	кассациялык даттануу
кассационная инстанция	кассациялык инстанция
кассационный суд	кассациялык сот
кассация	кассация
кассовая наличность	кассадагы накталай акча

кассовые операции	кассалык операциялар
кассовый/ товарный чек	касса/ товар чеги
категория	категория
квалификационная характеристика	квалификациялык мүнөздөмө
квалификация	квалификация
квалифицированный специалист	квалификациялуу адис
квитанция	дүмүрчөк
кворум	кворум
квота	квота
квотирование	квоталоо
киоск	күркө
классификация	1) жиктөө, жиктештирүү; 2) классификация
клиринговая система платежей	төлөмдөрдүн клиринг системасы
книга выдачи дел из хранилища	сактама жайдан көктөмөлөрдү берүү китеби
книга жалоба	даттануу китеби
книга проверок	текшерүү китеби
книга учета поступлений документов	түшкөн документтерди эсепке алуу китеби
кнопка	басмак
коалиционное большинство правительства	өкмөттүн коалициялык көпчүлүгү
код	код
код счета	эсеп коду
кодекс профессиональной этики	кесиптик этика кодекси
кодирование	коддоо
колебание цен	баалардын термелүүсү
коллегияльность	коллегиялуулук

коллегиальный орган	коллегиялык орган
коллегия	коллегия
коллектив	жамаат
коллективное действие	жамаат аракетин
коллективное мнение	жамаат пикири
коллизийная норма	коллизиялык ченем
коллизийная привязка	коллизиялык байланма
коллизия	коллизия
коллизия законов	мыйзамдардын коллизиясы
командировка	иш сапар
командировочное удостоверение	иш сапар ырастамасы
командировочные расходы	иш сапар чыгымдары
комиссионные подтверждения	комиссиялык бышыктоо
комиссионный сбор	комиссиялык жыйым
комиссия	комиссия
комиссия по трудовым спорам	эмгек талаштары боюнча комиссия
комитет	комитет
комментарий	түшүндүрмө
коммерция	коммерция
коммерческая деятельность	коммерциялык иш
коммерческая организация	коммерциялык уюм
коммерческая тайна	коммерциялык сыр
коммерческий банк	коммерциялык банк
коммерческий подкуп	коммерциялык сатып алуу
коммерческий расход	коммерциялык чыгым
коммерческий расчет	коммерциялык эсептешүү
коммунальное хозяйство	коммуналдык чарба
компания с ограниченной ответственностью	жоопкерчилиги чектелген компания
компенсационная сделка	компенсациялык бүтүм

компенсационные выплаты
компенсационные выплаты
за электр энергия
компенсационные меры
компенсационные пошлины
компенсационные соглаше-
ния
компенсационный договор
компенсация материального
вреда
компенсация морального
вреда
компетентные органы
компетенция
комплекс мероприятий
комплексная ревизия
комплектующие изделия
компонент
компромисс
компьютеризация
компьютерная информация
конвенции международные
конверсия
конвертирование
конвертируемые ценные
бумаги
коневодство
конечная продукция
конкурентоспособность

конкуренция
конкурс

компенсациялык төлөмдөр
электр энергиясы үчүн ком-
пенсациялык төлөмдөр
компенсациялык чаралар
компенсациялык алымдар
компенсациялык макулда-
шуулар
компенсациялык келишим
материалдык зыянды ком-
пенсациялоо
моралдык зыянды компен-
сациялоо
компетенттүү органдар
компетенция
иш-чаралар комплекси
комплектстүү текшерүү
себилдөөчү буюмдар
курамча
компромисс, тил табышуу
компьютерлештирүү
компьютердик маалымат
эл аралык конвенциялар
конверсия (айландыруу)
алмашма
алмашымдуу баалуу кагаз-
дар
жылкычылык
акыркы өндүрүм
атаандаштыкка жөндөм-
дүүлүк
атаандаштык
конкурс

конкурс открытый	ачык конкурс
консалтинг	консалтинг
консалтинговая компания	консалтинг компаниясы
консенсус	тил табышуу, консенсус, ымала, муназа
консолидация акций	акцияларды консолидация-лоо
консолидированная заявка	консолидацияланган табыштама
консолидированный бюджет	консолидацияланган бюджет
консолидированный долг	консолидацияланган карыз
констатирующая часть	констатациялоочу бөлүк
конституционная жалоба	конституциялык даттануу
конституционный закон	конституциялык мыйзам
конституция	конституция
конструктивный	конструктивдүү
консульское учреждение	консулдук мекеме
консультация	консультация (адистин берген кеңеши)
консультирование	кеңеш берүү
контракт	контракт
контролирующий орган	контролдоочу орган
контроль	контроль
контрольно-кассовая машина	контролдук-кассалык машина
контрольно-пропускной пункт	контролдук-өткөрмө пункт
контрольные суммы записей	жазуулардын контролдук суммасы
контрольный пакет	контролдук пакет
контрольный пункт	контролдук пункт
конфигурация	конфигурация

конфиденциальная информация	купуя маалымат
конфиденциальность сведений	маалымдардын купуялуулугу
конфиденциальный	купуя
конфискация	конфискация
конфликт	жаңжал, кагылыш
конфликт интересов	кызыкчылыктардын кагылышы
концентрация	1) концентрация; 2) топтолуу
концлагер	концлагер
конъюктура	конъюктура
координатор	координатор
координация	координация
копия	көчүрмө
кормилец	баккан адам
корректировка	оңдоп-түзөө
коррупцированность	коррупциялангандык
коррупция	жемкордук (коррупция)
корысть	пайда көздөө
косвенное доказательство	кыйыр далил
косвенный метод	кыйыр метод
косвенный налог	кыйыр салык
косвенный умысел	кыйыр ой
коэффициент	коэффициент
коэффициент зональный	зоналык коэффициент
коэффициент коммерческого использования	коммерциялык пайдалануу
коэффициент покрытия процентного платежа	коэффициенти
коэффициент региональный	пайыздык төлөмдү жабуу
	коэффициенти
	региондук коэффициент

коэффициент реинвестирования	кайра инвестициялоо коэффициент
коэффициент текущей ликвидности	учурдагы өтүмдүүлүк коэффициент
краткое изложение	кыскача баяндоо
краткое содержание	кыскача мазмуну
краткосрочный депозит	кыска мөөнөттүү депозит
краткосрочный капитал	кыска мөөнөттүү капитал
кредит	кредит
кредит акцептный	акцепттик кредит
кредитная дискриминация	кредиттик басмырлоо
кредитная организация	кредиттик уюм
кредитование	кредиттөө
кредиторская задолженность	кредиттик бересе
крестьянские (фермерские) хозяйства	дыйкан (фермердик) чарбалар
кризис	каатчылык
кризисное положение	каатчылык абал
критерии отбора	тандоо критерийи
критерий	критерий
кросс-курс	кросс-курс
круглая сирота	тоголок жетим
кругооборот доходов/ расходов	кирешелердин/ чыгымдардын жүгүртүлүшү
крупный налогоплательщик	ири салык төлөөчү
купон	купон
куратор	куратор
курс облигации	облигация курсу
курсовая потеря	курстук жоготуу
курсовая разница	курстук айырма
Кыргызское общество слепых и глухих	Кыргыз азиздер жана дүлөйлөр коому

Л

легализация	легалдаштыруу
легализация (отмывание) денежных средств, получен- ных преступным путем	кылмыштуу жол менен алынган кирешелерди ле- галдаштыруу (адалдоо)
легкая промышленность	жеңил өнөр жай
ледник	мөңгү
ледопад	муз көчкү
лесное хозяйство	токой чарбасы
лесообрабатывающая про- мышленность	жыгач иштетүү өнөр жайы
летний и летно-испытатель- ный состав	учуучу жана учуу-сыноо курамы
летний состав	учуучу курам
лечебно-профилактическое питание	дарылоочу-профилактика- лык тамак-аш
лжепредпринимательство	жалган ишкердик
либерализация внешней тор- говли	тышкы сооданы либералдаш- тыруу
либерализация внешнеэко- номических отношений	тышкы экономикалык мами- лелерди либералдаштыруу
либерализация цен	бааларды либералдаштыруу
лидер	лидер
лизинг недвижимости	кыймылсыз мүлк лизинги
лизинговая компания	лизинг компаниясы
лизинговые платежи	лизинг төлөмдөрү
лизинговый договор	лизинг келишими
лизингополучатель	лизинг алуучу
ликвидатор	жоюучу
ликвидационная деятель- ность	жоюу иши
ликвидационная комиссия	жоюу комиссиясы
ликвидационная масса	жоюлуучу масса

ликвидационная стоимость	жоюу наркы
ликвидационный баланс	жоюлуучу теңдем (баланс)
ликвидационный дивиденд	жоюудагы дивиденд
ликвидация	жоюу
ликвидация основных фондов	негизги фонддорду жоюу
ликвидация последствий аварии на АЭС	АЭЧдагы авариянын кесепеттерин жоюу
ликвидация последствий землетресений	жер титирөөнүн кесепеттерин жоюу
ликвидация последствий стихийных бедствий	табигый кырсыктардын кесепетин жоюу
ликвидация последствий чрезвычайных ситуаций	өзгөчө кырдаалдардын кесепетин жоюу
ликвидация предприятия	ишкананы жоюу
ликвидация юридического лица	юрдикалык жакты жоюу
ликвидность	өтүмдүүлүк
ликвидность имущества	мүлктүн өтүмдүүлүгү
ликвидность ценных бумаг	баалуу кагаздар өтүмдүүлүгү
ликвидные активы	өтүмдүү активдер
ликвидные средства	өтүмдүү каражаттар
ликвидные ценные бумаги	өтүмдүү баалуу кагаздар
лимит	чек
лимитирование	чектөө
линия	1) сызык; 2) чубалгы; 3) линия; 4) тилке
лист согласования	макулдашуу барагы
лист учета документов	документтерди эсепке алуу барагы
лист фонда	фонд барагы
листок нетрудоспособности	эмгекке жарамсыздык баракчасы

лица без гражданства	жарандыгы жок адамдар
лица приравненные к инвалидам	майыптарга теңештирилген адамдар
лица с ограниченными возможностями здоровья	ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар
лицевой счет	өздүк эсеп
лицевой счет застрахованного лица	камсыздандырылган адамдын өздүк эсеби
лицензионная торговля	уруксаттамалык (лицензиялык) соода
лицензионное соглашение	уруксаттама (лицензиялык) макулдашуу
лицензирование	уруксаттамалоо (лицензиялоо)
лицензия	уруксаттама, лицензия
лицо без гражданства	жарандыгы жок адам
лицо без определенного места жительства	белгилүү жашаган жери жок адам
личная доверенность	өздүк ишеним кат
личная неприкосновенность	жеке кол тийбестик
личная собственность	жеке менчик
личное дело	өздүк иш
личное поручительство	жеке кепилдик
личное страхование	жеке камсыздандыруу
личность	инсан
личные сбережения	өздүк аманат
личный документ	жеке документ
личный доход	жеке киреше
личный располагаемый доход	жеке колдогу киреше
личный состав	өздүк курам
личный страховой счет	жеке камсыздандыруу эсеби

личный страховой счет за- страхованного лица	камсыздандырылган адам- дын жеке камсыздандыруу эсеби
лишение	ажыратуу
лишение свободы	эркиндигинен ажыратуу
логотип	логотип
лозунг	ураан
локальный	жергиликтүү, ички
локальный нормативный акт	ички ченемдик акты
ломбард	күрөөкана
лотерейная деятельность	лотереялык иш
лоток	лоток
льготное пенсионное стра- хование	жеңилдетилген пенсиялык камсыздандыруу
льготные условия	жеңилдетилген шарттар
льготный вклад	жеңилдетилген салым
льготный кредит	жеңилдетилген кредит
льготный срок	жеңилдетилген мөөнөт
льготный стаж	жеңилдетилген стаж
льготы	жеңилдиктер
льготы по налогу	салык боюнча жеңилдиктер

М

маклер	далдалчы
макроэкономика	макроэкономика
макроэкономическая поли- тика	макроэкономикалык саясат
макроэкономические пока- затели	макроэкономикалык көрсөт- күчтөр
максимализация	максималдаштыруу
максимальная цена	максималдуу баа

максимизация прибыли	пайданы максималдаштыруу
маловероятный	анча ишеничтүү эмес
малограмотный	чала сабат
малодоказательный	далили аз
малодоходное предприятие	аз кирешелүү ишкана
малое предприятие	чакан ишкана
малоизвестный	анча белгилүү эмес
малоимущие слои населения	калктын жарды катмары
малонаселенный	аз калктуу
малообеспеченная семья	аз камсыз үй-бүлө
малопродуктивные сельско- хозяйственные угодья	түшүмдүүлүгү аз айыл чарба жерлери
малопроизводительный	аз өндүрүмдүү
малоценный	анча баалуу эмес
малочисленный	аз сандуу
малый и средний бизнес	чакан жана орто бизнес
мандат	мандат
марка	марка
маркетинг	маркетинг
маркетинговая деятельность	маркетинг иши
маркетинговая политика	маркетинг саясаты
маркетинговая служба	маркетинг кызматы
маркировка	маркалоо, белгилөө
маркируемая продукция	маркалануучу өндүрүм
маршрут	1) каттам; 2) багыт
маскировка	чүмбөттөө
масса	1) масса; 2) көпчүлүк; 3) жалпы
мастер	1) устат; 2) чебер
мастерство	чеберчилик
материал	материал
материалы проверок	текшерүүлөрдүн материал- дары

материальная выгода	материалдык пайда
материальная обеспеченность	материалдык камсыздык
материальная ответственность	материалдык жоопкерчилик
материальная помощь	материалдык жардам
материальное положение	материалдык абал
материальное стимулирование	материалдык кызыктыруу
материально-техническое обеспечение	материалдык-техникалык камсыздоо
материальные ценности	материалдык баалуулуктар
материальный убыток	материалдык чыгаша
материальный ущерб	материалдык зыян
материнская компания	башкы компания
медаль за сотрудничество	кызматташтык медалы
медикаменты	дары-дармек
медико-социальная экспертная комиссия (МСЭК)	медицина-социалдык эксперттик комиссия (МСЭК)
медицинское страхование	медициналык камсыздандыруу
межведомственная комиссия	ведомстволор аралык комиссия
межведомственный	ведомстволор аралык
межгосударственное соглашение	мамлекеттер аралык макулдашуу
международная деятельность	эл аралык ишмердик
международная заявка	эл аралык өтүнмө
международная организация	эл аралык уюм
международная организация труда (МОТ)	эл аралык эмгек уюму (ЭЭУ)
международная платежная система	эл аралык төлөм тутуму

международное соглашение	эл аралык макулдашуу
международное сотрудничество	эл аралык кызматташтык
международный валютный фонд	эл аралык валюта фонду
международный договор	эл аралык келишим
международный проект	эл аралык долбоор
межотраслевая конкуренция	тармак аралык атаандаштык
межправительственный	өкмөт аралык
межрайонный	райондор аралык
межхозяйственный	чарба аралык
межэтническое равенство	этностор аралык теңчилик
мелкий	майда
мелкое производство	майда өндүрүш
мелкооптовая торговля	майда дүң соода
меморандум	меморандум
менеджмент	менеджмент
меновая торговля	алмашуу соодасы
мера	1) чара; 2) өлчөм
мера безопасности	коопсуздук чарасы
мера наказания	жаза чарасы
мера прямого воздействия	түздөн-түз таасир этүү чарасы
мероприятия	иш-чара
меры пресечения	бөгөт коюу чаралары
места лишения свободы	эркиндигинен ажыратуу жайлары
местная государственная администрация	жергиликтүү мамлекеттик администрация
местное самоуправление	жергиликтүү өз алдынча башкаруу
местное сообщество	жергиликтүү коомдоштук
местное управление	жергиликтүү башкаруу

местность	жер, жай
местные налоги	жергиликтүү салыктар
местные сборы	жергиликтүү жыйымдар
местный кенеш	жергиликтүү кеңеш
местный налог	жергиликтүү салык
место	1) орун; 2) жай, жер
место для печати	мөөр орду
место жительства	жашаган жер
место заключения договора	келишимдин түзүлгөн жери
место нахождения юридического лица	юридикалык жактын турган жери
место осуществления деятельности	иш жүргүзүлүүчү жер
место поставки товара (раб- бот, услуг)	товар (жумуштар жана кыз- мат көрсөтүүлөр) жеткири- лүүчү жер
месяц	ай
метод	усул, метод
метод и форма управление	башкаруу методу жана фор- масы
метод налогообложения	салык салуу методу
метод экономического ана- лиза	экономикалык талдоо методу
методика	усулдама, методика
методика расчета исходной цены	баштапкы бааны эсептөө ме- тодикасы
методика рейтинговой оцен- ки результативности дея- тельности	ишмердиктин натыйжа- луулугун рейтингдик баалоо методикасы
методическое пособие	усулдук колдонмо
методическое указание	методикалык (усулдук) көр- сөтмө
методы сотрудничества	кызматташуу методдору

методы ценообразования	баа бычуу методдору
механизм управления	башкаруу механизми
миграция внешняя	тышкы миграция
миграция внутренняя	ички миграция
микрокредитная компания	микрокредиттик компания
микрорайон	кичирайон
микроэкономика	микроэкономика
милосердие	ырайымдуулук, боорукердик
минимальная бюджетная	минималдуу бюджеттик кам-
обеспеченность	сыздык
минимальная заработная	минималдык эмгек акы
плата	
минимально необходимое	минималдуу зарыл талаптар
требование	
минимальный годовой доход	минималдуу жылдык кире-
	ше
минимальный размер зара-	эмгек акынын минималдуу
ботной платы	өлчөмү
минимальный расчетный	минималдык эсептик кире-
доход	ше
минимальный уровень до-	кирешенин минималдуу дең-
хода	гээли
минимум	минимум
министерство	министрлик
мировое соглашение	тынчтык макулдашуусу
мировое сообщество	дүйнөлүк коомдоштук
миротворчество	тынчтык орнотуу
младший обслуживающий	кенже тейлөөчү персонал
персонал	
минимизация издержек	коромжуларды азайтуу
многодетная мать	көп балалуу эне
многозначительный	көп маанилүү
многолетние насаждения	көп жылдык өсүмдүктөр

многоотраслевой	көп тармактуу
многосторонний	көп тараптуу
мобильный кошелек	мобилдик капчык
модель экономического роста	экономикалык өсүштүн модели
модернизация	модернизация
мониторинг	мониторинг
мониторинг земель	жер мониторинги
монополия	монополия
монтаж	куроо, монтаж
монтажник	куроочу, монтажчы
моральное поощрение	моралдык дем берүү
моральный вред	моралдык зыян
моральный ущерб	моралдык залал
мораторий	мораторий
мотив	1) жүйө; 2) себеп
мотивация	1) мотивация; 2) кызыгуу; 3) умтулуу
мощность	кубаттуулук
мощность производственная	өндүрүштүк кубаттуулук
мощный	күчтүү, кубаттуу
мудрость	акылдуулук, даанышмандык
мужественный	кайраттуу
мужчина	эркек
муниципалитет	муниципалитет
муниципальная должность	муниципалдык кызмат орун
муниципальная служба	муниципалдык кызмат
муниципальная собствен- ность	муниципалдык менчик
муниципальная экономика	муниципалдык экономика
муниципальный служащий	муниципалдык кызматкер
мутный	киргил, ылайланган
мышление	ой жүгүртүү

Н

на душу
на душу населения
на магнитных носителях или
по каналам связи

на общественных началах
наблюдатель
наблюдательный совет
наблюдательный совет по
управлению государствен-
ным социальным страхова-
нием

наблюдение
набор данных
наведение порядка
наведение справок

наверняка
наводнение
наводящие вопросы
навыки
навыки трудовые
награда
наградить
нагрудный знак «Почетный
донор Кыргызской Респу-
блики»
нагрудный знак
нагрузка

надбавка
надбавка к пенсиям

жан башына
калктын жан башына
магниттик алып жүрүүчү-
лөрдө же байланыш канал-
дары боюнча

коомдук башталышта
байкоочу
байкоочу кеңеш
мамлекеттик социалдык
камсыздандырууну башка-
руу боюнча байкоочу кеңеш

байкоо
дайындар топтому
тартипке келтирүү
1) сураштырып билүү;
2) маалым кат алуу
шексиз, сөзсүз

суу каптоо
багыттоочу суроолор
көндүмдөр
эмгектик көндүмдөр
сыйлык
сыйлоо, сыйлык берүү
«Кыргыз Республикасынын
Ардактуу донору» төш бел-
гиси

төш белги
1) жүктөм; 2) жүк; 3) күч
келтирүү
үстөк
пенсияга үстөк

надежность	ишенимдүүлүк
надел	үлүш (жер үлүшү)
надельное землевладение	үлүштүк жер ээлиги
надзор	көзөмөл
надзор за платежной системой	төлөм системасын көзөмөлдөө
надзорная инстанция	көзөмөл инстанциясы
надзорное производство	көзөмөлдүк өндүрүш
надзорные органы	көзөмөлдөөчү органдар
надлежащий	талаптагыдай
надобность	зарылдык, керектик
надомная работа	үйдөн иштелүүчү жумуш
надпись	жазуу
наемники	жалдангандар
наемничество	жалданмачылык
наемный работник	жалданма жумушчу
наемный труд	жалданма эмгек
нажива	мээнетсиз киреше
название	аталышы
назначение	1) дайындоо; 2) белгилөө; 3) чектөө; 4) багыт;
назначение пенсии	пенсия чектөө
назначение и выплата пенсий	пенсия чектөө жана төлөө
назначение и перерасчет пенсий	пенсия чектөө жана кайра эсептөө
назначение платежа	төлөм багыты
наивысшая прибыль	эң жогорку пайда
наименование	аталыш
наименование документа	документтин аталышы
наименьшие затраты	эң төмөнкү сарптоолор
найм	жалдоо
наказание	жаза

накладная	коштомо кагаз
накладная единого образца	бир үлгүдөгү коштомо кагаз
накладные расходы	коштомо чыгымдар
накопитель	топтогуч
накопитель фискальной па- мяти	фискалдык эстутумда топ- тоочу
накопительная задолжен- ность	топтомо карыз
накопительная часть пенсии	пенсиянын топтомо бөлүгү
накопительная часть страхо- вого счета	камсыздандыруу эсебинин топтомо бөлүгү
накопительное пенсионное обеспечение	топтомо пенсиялык камсыз кылуу (камсыздоо)
накопительное пенсионное страхование	топтомо пенсиялык камсыз- дандыруу
накопительный вклад	топтомо салым
накопительный капитал	топтомо капитал
накопительный пенсионный фонд	топтомо пенсиялык фонду
накопительный страховой взнос	топтомо камсыздандыруу төгүмү
накопление	жыйноо, топтоо
накопленный процент	топтолгон пайыз
наладить	жөндөө
наличные денежные средства	накталай акча каражаттары
наличные деньги	накталай акча
наличный доход	накталай киреше
наличный расчет	накталай эсептешүү
налог	салык
налог за пользование недра- ми	жер казынасын пайдаланга- ны үчүн салык
налог на добавленную стои- мость (НДС)	кошумча нарк салыгы (КНС)

налог на заработную плату	эмгек акыга салык
налог на имущество	мүлк салыгы
налог на недвижимое имущество	кыймылсыз мүлккө салык
налог на недвижимость	кыймылсыз мүлк салыгы
налог на основе добровольного патента	ыктыярдуу патенттин негизинде салык
налог на основе налогового контракта	салык контрактынын негизиндеги салык
налог на основе обязательного патента	милдеттүү патенттин негизиндеги салык
налог на поставки	жеткирүүлөргө салык
налог на прибыль	пайда салыгы
налог на специальные средства	атайын каражаттарга салык
налог на транспортное средство	унаа каражатына салык
налог на экспорт и импорт	экспортко жана импортко салык
налог подоходный с физических лиц	жеке адамдардан киреше салыгы
налог с продаж	сатуудан салык
налоги косвенные	кыйыр салыктар
налоги местные	жергиликтүү салыктар
налоговая база	салык базасы
налоговая декларация	салык декларациясы
налоговая задолженность	салык карызы
налоговая задолженность, признанная налогоплательщиком	салык төлөөчү мойнуна алган салык карызы
налоговая консультация	салыктык консультация
налоговая лазейка	салыктан качуу жолу
налоговая отчетность	салык отчеттуулугу

налоговая проверка	салыктык текшерүү
налоговая регистрация	салыктык каттоо
налоговая санкция	салык санкциясы
налоговая система	салык системасы
налоговая ставка	салык коюму
налоговая тайна	салык сыры
налоговое бремя	салык жүгү
налоговое законодательство	салык мыйзамдары
налоговое обязательство	салыктык милдеттенме
налоговое планирование	салыктык пландаштыруу
налоговое платежное поручение	салыктык төлөм тапшырмасы
налоговое платежное требование	салыктык төлөм талабы
налоговое право	салыктык укук
налоговое правонарушение	салыктык укук бузуу
налоговое регулирование	салыктык жөнгө салуу
налоговая проверка	салыктык текшерүү
налоговые каникулы	салыктык каникулдар
налоговые обязательства	салыктык милдеттенме
налоговый агент	салык агенти
налоговый иммунитет	салык иммунитета
налоговый контракт	салык контракты
налоговый период	салык мезгили
налоговый порог	салык чеги
налоговый пост	салык посту
налоговый режим	салык режими
налоговый тариф	салык тарифи
налоговый учет	салык эсеби
налогооблагаемая прибыль	салык салынуучу пайда
налогооблагаемая стоимость	салык салынуучу нарк
налогообложение	салык салуу
налогоплательщик	салык төлөөчү

налогоплательщик нерезидент	резидент эмес салык төлөөчү
налогоплательщик резидент	салык төлөөчү резидент
наложение штрафа	айып салуу
нанесение вреда	зыян келтирүү
нанесение материального ущерба	материалдык залал келтирүү
наниматель	жалдоочу
направление	1) багыт; 2) жиберүү, жөнөтүү; 3) багыттоо, багыттама
направлять	жөнөтүү
напрасно	бекерге, курулай
наращивание	арттыруу, күчөтүү
нарекание	жеме, тилдөө, кекээр
народная инициатива	элдик демилге
наружный	сырткы, тышкы
нарушения	тартип бузуулар
население	калк
населенный пункт	калктуу конуш
наследник	мураскор
наследство	мурас
насосная станция	насосдук станция
насуточная потребность	зарыл муктаждык
Национальный банк	Улуттук банк
начальник	башчы
начисление	кошуп эсептөө
НДС по облагаемым поставкам	салык салынуучу жеткирүүлөр боюнча КНС
небанковский финансовый рынок	банктык эмес финансы рыногу
неблагоприятный	жагымсыз
небрежность	этиятсыздык
невосполнимые ресурсы	орду толтурулбас ресурстар

невостребованная продукция	талап кылынбаган өндүрүм
негласный торг	жабык тоорук
негосударственный накопи- тельный пенсионный фонд	мамлекеттик эмес топтомо пенсиялык фонд
негосударственный пенсио- ный фонд	мамлекеттик эмес пенсия- лык фонд
недвижимое имущество	кыймылсыз мүлк
недействующий	иштебеген, колдонулбаган
неделимая вещь	бөлүнгүс буюм
недобросовестная конкурен- ция	ак ниетсиз атаандаштык
недоимка	салык калдыгы, бышмана
недопустимость	жол берилбестик
недостаток	жетишсиздик
недостоверные сведения	такталбаган маалыматтар
недостоверный	такталбаган
недра	жер казынасы
нежилое помещение	турак эмес жай
нежилой фонд	турак эмес фонд
независимость	көз карандысыздык
независимые аудиторские организации	көз карандысыз аудитордук уюмдар
незаконное воспрепятство- вание	мыйзамсыз тоскоолдук кы- луу
незаконное предпринима- тельство	мыйзамсыз ишкердик
незаконный	мыйзамсыз
незамедлительно	токтоосуз
незначительные расходы	майда чыгымдар
неизменные цены	өзгөрүлбөс баалар
неизменяемость судебного решения	соттук чечимдин өзгөрүл- бөстүгү
неиспользование	пайдаланбоо

неиспользование товарного знака	товардык белгини пайдаланбоо
некоммерческая организация	коммерциялык эмес уюм
некоммерческий кооператив	коммерциялык эмес кооператив
некоммерческое партнерство	коммерциялык эмес өнөктөштүк
некоммерческое товарищество	коммерциялык эмес шериктештик
нематериальный актив	материалдык эмес актив
неналоговый доход	салыктык эмес киреше
неналоговый платеж	салыктык эмес төлөм
необходимое сведение	зарыл маалыматтар
необходимость	зарылдык
необходимые меры	зарыл чаралар
необходимый документ	зарыл документтер
неограниченная ответственность	чектелбеген жоопкерчилик
неограниченный кредит	чектелбеген кредит
неотчуждаемое имущество	ажыратылбас мүлк
неотчуждаемый	ажыратылбас
неотъемлемая часть	ажырагыс бөлүгү
неплатежеспособный	төлөөгө кудуретсиз
непогашенная задолженность	төлөнбөгөн карыз
неполное рабочее время	толук эмес иш убактысы
неполный	толук эмес
непосредственная закупка	түздөн-түз сатып алуу
непосредственно	түздөн-түз, тикелей
непосредственность судебного разбирательства	соттук териштирүүнүн түздөн-түз жүргүзүлүшү

неправительственная организация	өкмөттүк эмес уюм
неправительственная структура	өкмөттүк эмес түзүм
непредвиденная инфляция	күтүлбөгөн инфляция
непреодолимая сила	жеңилгис күч
непрерывность судебного разбирательства	соттук териштирүүнүн үзгүлтүксүздүгү
непроизводственная отрасль	өндүрүштүк эмес тармак
непроизводственная сфера	өндүрүштүк эмес чөйрө
непроизводственный расход	өндүрүштүк эмес чыгым
непрофильная выплата	профилдик эмес төлөө
непроцентный доход	пайызсыз киреше
нерезидент	резидент эмес
несанкционированный до- ступ	уруксатсыз алуу
несбалансированная инфля- ция	теңдемделбеген инфляция
несвоевременный (-ое, -ая)	өз убагында эмес
несельскохозяйственное на- значение	айыл чарба багытындагы эмес
несовершеннолетний	жашы жетпеген
несовместимость	сыйышпастык, туура кел- бестик
несостоятельность	кудуретсиздик
нестабильность	турумсуздук
нетарифное ограничение	тарифтик эмес чектөө
нетрудовой доход	эмгексиз киреше
нетрудоспособность	эмгекке жарамсыз
нетрудоспособные члены семьи	үй-бүлөнүн эмгекке жа- рамсыз мүчөлөрү
нефискальный режим	фискалдык эмес режим
нецелевое использование	максатсыз пайдалануу

неэффективное использование	майнапсыз пайдалануу
неявка	келбей калуу
нижний предел цены	баанын төмөнкү чеги
ничтожная сделка	арзыбаган бүтүм
новатор	жаңычыл
новация	жаңылоо
новая версия	жаңы версия
нововведение	жаңылык киргизүү
номенклатура	номенклатура
номинальная стоимость	нак нарк
номинальная стоимость ак-	акциздик маркалардын нак
цизных марок	наркы
норма	чен
норма права	укук чени
норма прибыли	пайда чени
нормативная цена	ченемдик баа
нормативно-правовая база	ченемдик-укуктук база
нормативные акты	ченемдик актылар
нормативный правовой акт	ченемдик укуктук акт
нормы налогового кодекса	салык кодексинин ченем-
	дери
нормы права обязывающие	милдеттендирүүчү укук че-
	немдери
нормы права отсылочные	шилтеме укук ченемдери
нормы права регулятивные	жөнгө салуучу укук ченем-
	дери
носитель информации	маалымат алып жүрүүчү
нота	нота
нотариальная контора	нотариалдык контора
нотариальное действие	нотариалдык иш-аракет
нотариальный сбор	нотариалдык жыйым
нотариат	нотариат

нотариус

нумерационный патентный
поиск

нумерация

нотариус

номерлештирилген патент-
тик издөө

номерлештирүү

О

обвинение

обвинительное заключение

обвинительный приговор

обвиняемый

обеспечение

обеспечение денег

обеспечение договорных обя-
зательств

обеспечение доказательств

обеспечение единства изме-
рений

обеспечение зон таможенно-
го контроля

обеспечение иска

обеспечение исполнения обя-
зательств

обеспечение конфиденциаль-
ности

обеспечение кредита

обеспечение патентной чи-
стоты

обеспечение ссуды

обеспечение целостности до-
кумента

обеспеченные кредиты

обеспеченный актив

обесценение

айыптоо

айыптоо корутундусу

айыптоо өкүмү

айыпталуучу

камсыздоо

акчаны камсыз кылуу

келишим милдеттенмелерин
камсыз кылуу

далилдерди камсыз кылуу

өлчөөлөрдүн бирдейлигин
камсыз кылуу

бажылык контролдоо чөл-
көмдөрүн камсыз кылуу

доону камсыз кылуу

милдеттенмелердин аткары-
лышын камсыз кылуу

купуялуулукту камсыз кы-
луу

кредитти камсыз кылуу

патенттик тазалыкты кам-
сыз кылуу

насыяны камсыздоо

документтин бүтүндүгүн
камсыз кылуу

камсыздалган кредиттер

камсыздалган актив

баанын түшүшү

обжалование	даттануу
облагаемая цена	салык салынуучу баа
облагаемые поставки	салык салынуучу жетки- рүүлөр
облагаемый доход	салык салынуучу киреше
облагаемый импорт	салык салынуучу импорт
облагаемый оборот	салык салынуучу жүгүртүм
облагаемый субъект	салык салынуучу субъект
облагать	салуу (салык салуу)
область	облус
облигация	облигация
облицовка	беттеме
обмен	алмашуу
обменное бюро	алмашуу бюросу
обменный курс	алмашуу курсу
обменный пункт	алмашуу пункту
обновление	жаңылоо
оборачиваемость	айланышы
оборачиваемость вкладов	салымдардын айланышы
оборачиваемость товаров	товарлардын айланышы
оборона	коргоо
оборот активов	активдердин жүгүртүлүшү
оборот капитала	капиталдын жүгүртүлүшү
оборотная кассовая налич- ность	жүгүртүлүүчү кассалык нак- талай акча
оборотные ведомости	жүгүртүү ведомостору
оборотные средства	жүгүртүү каражаттары
оборотные фонды	жүгүртүү фонддору
оборотный документ	жүгүртүлүүчү документ
оборотный капитал	жүгүртүү капиталы
оборотоспособность	жүгүртүү жөндөмдүүлүгү
обороты по счетам	эсеп боюнча жүгүртүүлөр
обоснование	негиздеме

обоснованный риск	негизделген тобокелчилик
обособленный	обочолонгон
обоюдное решение	эки жактуу чечим
обработка	иргөө, иштеп чыгуу
образец	үлгү
обращение	1) жүгүртүү; 2) айландыруу, айлануу; 3) үндөө, кайрылуу; 4) урунуу; 5) мамиле кылуу
обращение ценных бумаг	баалуу кагаздардын жүгүртүлүшү
обследование	иликтөө, текшерүү
обслуживание	тейлөө
обстоятельство	жагдай
обсуждение	талкуу, талкуулоо
обучение	окутуу
обходной лист	бошонуу барагы
общая выручка	жалпы түшкөн акча
общая долевая собственность	жалпы үлүштүк менчик
общая номинальная стоимость	жалпы нак наркы
общая пенсия	жалпы пенсия
общая собственность	жалпы менчик
общественная организация	коомдук уюм
общественное объединение	коомдук бирикме
общественное потребление	коомдук керектөө
общественно-полезная деятельность	коомдук пайдалуу иш
общественность	коомчулук
общественные затраты	коомдук сарптоолор
общественные работы	коомдук иштер
общественный контроль	коомдук контроль
общественный совет	коомдук кеңеш

общественный фонд	коомдук фонд
общество с ограниченной ответственностью (ОСОО)	жоопкерчилиги чектелген коом (ЖЧК)
общеустановленный возраст	жалпы белгиленген курак
общие основания	жалпы негиздер
общие переменные издержки	жалпы өзгөрүлмө коромжулар
общие положения	жалпы жоболор
общие экономические законы	жалпы экономикалык мыйзамдар
общий доход	жалпы киреше
общий надзор	жалпы көзөмөл
общий налоговый режим	жалпы салык режими
общий страховой стаж	жалпы камсыздандыруу стажы
общий счет	жалпы эсеп
объединение	1) биригүү, бириктирүү 2) бирикме, уюм
объект	объект
объект имущества	мүлк объекти
объект налогообложения	салык салуу объектиси
объем	көлөм
объем капитальных вложений	капиталдык салымдар көлөмү
объем продаж	сатуу көлөмү
обязанность	милдет
обязательное государственное социальное страхование	милдеттүү мамлекеттик социалдык камсыздандыруу
обязательное медицинское страхование	милдеттүү медициналык камсыздандыруу
обязательное страхование	милдеттүү камсыздандыруу
обязательной пенсионное страхование	милдеттүү пенсиялык камсыздандыруу

обязательности налогообложения	салык салуунун милдет-түүлүгү
обязательный страховой взнос	милдеттүү камсыздандыруу төгүмү
обязательство	милдеттенме
ограничение	чектөө
одежда	кийим
ожидаемая инфляция	күтүлүүчү инфляция
оздоровление	ден соолугун чыңдоо
оказание услуг	кызмат көрсөтүү
оклад	маяна
окончательный расчет	акыркы эсептешүү
окупаемость затрат	сарптоолордун акталышы
опека	камкордук
опекун	камкорчу
оперативная проверка	ыкчам текшерүү
оперативная работа	ыкчам иш
оперативное управление	ыкчам башкаруу
оперативный	ыкчам, оперативдүү
оперативный лизинг	оперативдүү лизинг
операция	операция
опись	тизим
опись имущества	мүлк тизими
оплата труда	эмгек акы төлөө
оплаченный счет	төлөнгөн эсеп
оповещение	кабарлоо
оползень	жер көчкү
определение	аныктама
определенный период	белгилүү мезгил
опровержение	төгүнгө чыгаруу
опрос	сурамжылоо
оптимальная цена	ылайыктуу баа
оптимальное предложение	ылайыктуу сунуш

оптимальное распределение	ылайыктуу бөлүштүрүү
опубликование	жарыялоо
опыт	тажрыйба
орган	орган
орган здравоохранения	саламаттык сактоо органы
орган исполнительной власти	аткаруу бийлик органы
орган местного самоуправления	жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы
организационно-правовая форма	уюштуруу-укуктук формасы
организационно-распорядительная документация (ОРД)	уюштуруу-тескөө документтери (УТД)
организация	уюм
организация персонифицированного учета	жекече эсепке алууну уюштуруу
органы уголовно-исполнительной системы	жазык-аткаруу системасынын органдары
органы внутренних дел	ички иштер органдары
органы национальной безопасности	улуттук коопсуздук органдары
оригинал	түп нуска
оригинал документа	документтин түп нускасы
освидетельствование	күбөлөндүрүү
освобождение	бошотуу
освобождение от отбывания наказания	жаза өтөөдөн бошотуу
освобождение от уплаты налога	салык төлөөдөн бошотуу
освобождение от уплаты страховых взносов	камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөөдөн бошотуу
освобожденные поставки	бошотулган жеткирүүлөр
основание	негиз

основание иска	доонун негизи
основание проверки	текшерүүнүн негизи
основания для назначения пенсии	пенсия чектөө үчүн негиздер
основная заработная плата	негизги эмгек акы
основная сумма налога	салыктын негизги суммасы
основной договор	негизги келишим
основной источник дохода	кирешенин негизги булагы
основные производственные средства	негизги өндүрүштүк каражаттар
основные средства	негизги каражат
основные фонды	негизги фонддор
особо вредные условия	өзгөчө зыяндуу шарттар
особо тяжелые условия	өзгөчө оор шарттар
особо ценная земля	өзгөчө баалуу жер
особое производство	өзгөчө өндүрүш
особые условия труда	эмгектин өзгөчө шарты
особый вид пошлины	алымдын өзгөчө түрү
оспоримая сделка	талаш бүтүм
остаток	калдык
отбор	тандоо
ответственное лицо	жооптуу адам
ответственность	жоопкерчилик
ответчик	жоопкер
отгрузка	жүктөп жөнөтүү
отдаленная и труднодоступная зона	алыскы жана жетүүгө кыйын чөлкөм
отдаленный	алыскы
отдельные категории граждан	жарандардын айрым категориялары
отдельные категории плателщиков	төлөөчүлөрдүн айрым категориялары
отечественная организация	ата мекендик уюм

отечественный производи- тель отзыв	ата мекендик өндүрүүчү 1) пикир 2) чакырып алуу, кайтарып алуу
отзывной кредит	кайтарып алынуучу кредит
отказ	баш тартуу
отказ от иска	доодон баш тартуу
открытие счета	эсеп ачуу
открытое акционерное обще- ство (ОАО)	ачык акционердик коом (ААК)
открытый торг	ачык тоорук
отмывание денег	акчанын изин жашыруу
относимость	тийиштүүлүк
относительная стоимость	салыштырма нарк
относительные права	салыштырма укук
отношение	мамиле
отправитель	жөнөтүүчү
отправитель товара	товар жөнөтүүчү
отпуск	өргүү
отпуск без сохранения зара- ботной платы	эмгек акы сакталбаган өргүү
отпуск по беременности и родам	кош бойлуулук жана төрөт боюнча өргүү
отпуск по уходу за ребенком	бала багуу өргүүсү
отраслевой	тармактык
отрасль	тармак
отрасль права	укук тармагы
отрицательный	терс
отсрочка	мөөнөтүн кийинкиге жыл- дыруу
отстранение от работы	жумуштан четтетүү
отток рабочей силы	жумушчу күчтүн кетип жат- кандыгы

отчет	отчѐт
отчет о поиске	издөө жөнүндө отчѐт
отчет о прибылях и убытках	пайдалар жана чыгашалар жөнүндө отчѐт
отчетность	отчеттуулук
отчетный год	отчеттук жыл
отчетный месяц	отчеттук ай
отчетный период	отчеттук мезгил
отчисление	1) чегерүү, чегерим; 2) чы- гаруу
отчисление на социальное страхование	социалдык камсызданды- рууга чегерүү
отчисления на социальную сферу	социалдык чөйрөгө чеге- рүүлөр
отчуждение	ажыратуу
официально	расмий
официальный источник	расмий булак
оформление	1) тариздөө; 2) жасалгалоо
оформленные пенсионные дела	таризделген пенсиялык иш- тер
оффшор	оффшор
оффшорная зона	оффшордук чөлкөм
оценка	баа, баалоо
оценка доказательств	далилдерди баалоо
оценка критериев риска не- уплаты налогов	салыктарды төлөбөөнүн то- бокелдик критерийлерин баалоо
оценка соответствия	шайкештикти баалоо
оценочная деятельность	баалоо ишмердиги
оценочная комиссия	баалоо комиссиясы
очередность	кезектүүлүк
очередь	кезек
очная ставка	беттештирүү

очное обучение
ошибка

күндүзгү окуу
ката

П

падающая валюта
падение валютного курса
падение покупательной способности
падение покупательной способности населения
падение цен
паевой взнос
паяк
пай
пай сберегательный
пайщик
пакет
пакет контрольный
пакетирование
пакетная лицензия
пакт
пакт о взаимной помощи

палата депутатов
палата представителей
палатка
памятка
пансионат
папка для бумаг
параграф
паразит
паразитизм
параллельная юрисдикция

куну түшкөн валюта
валюта курсунун төмөндөөсү
сатып алуу жөндөмдүүлүгүнүн төмөндөөсү
калктын сатып алуу жөндөмдүүлүгүнүн төмөндөөсү
баалардын түшүшү
пайлык төгүм
чен азык
пай
аманат пайы
пайчы
пакет
контролдук пакет
пакеттөө
пакеттик уруксаттама
пакт
өз ара жардамдашуу жөнүндө пакт
депутаттар палатасы
өкүлдөр палатасы
чатыр
эскерткич
пансионат
кагаз салгыч папка
параграф
мите
митечилик
жарыш юрисдикция

параметр	параметр
параметры продукции	өндүрүм параметрлери
параметры характеристики деятельности	иш аракетти мүнөздөөчү параметрлер
парафирование	парафирлөө
парафирование международного договора	эл аралык келишимди парафирлөө
парк высоких технологий	жогорку технологиялар паркы
парк креативных индустрий	креативдүү индустриялар паркы
парковка	токтотмо жай
партийная система	партиялык тутум
партийный ценз	партиялык чекшарт
партия груза	жүк тобу
партнер	өнөк
партнерство	өнөктөштүк
партнерство в общественном секторе	коомдук сектордогу өнөктөштүк
паспорт домовладения	үй ээлик паспорту
паспорт хозяйствующего субъекта	чарбакер субъектин паспорту
паспортная система	паспорттук тутум
пассажир	жүргүнчү
пассивная ККМ (контрольно-кассовая машина)	пассивдүү ККМ (контролдук-кассалык машина)
пассивное избирательное право граждан	жарандардын жигерсиз шайлоо укугу
пассивное политическое участие	жигерсиз саясий катышуу
пассивные банковские операции	жигерсиз банктык операциялар
пассивный	жигерсиз, пассивдүү

пастбище	жайыт
патент	патент
патент под ответственность заявителя	билдирүүчүнүн жоопкерчилигиндеги патент
патентная основа	патенттик негиз
патентная пошлина	патенттик алым
патентная система	патенттик система
патентовладелец	патент ээси
патентующая организация	патенттөөчү уюм
пашня	айдоо жери
пашня богарная	кайрак жер
пашня орошаемая	сугат жер
пенсионер	пенсионер
пенсионеры отбывающим наказание в исправительных учреждениях	түзөтүү мекемелеринде жазасын өтөп жаткан пенсионерлер
пенсионная схема	пенсия схемасы
пенсионное дело	пенсиялык иш
пенсионное законодательство	пенсиялык мыйзамдар
пенсионное обеспечение	пенсиялык камсыздоо
пенсионное удостоверение	пенсиялык ырастама
пенсионные активы	пенсиялык активдер
пенсионные накопления	пенсиялык топтоолор
пенсионные основания	пенсиялык негиз
пенсионный вклад	пенсиялык салым
пенсионный возраст	пенсиялык курак
пенсионный договор	пенсиялык келишим
пенсионный счет	пенсиялык эсеп
пенсионный фонд	пенсиялык фонд
пенсионный фонд негосударственный	мамлекеттик эмес пенсиялык фонд
пенсия	пенсия
пенсия государственная	мамлекеттик пенсия

пенсия за выслугу лет

пенсия за особые заслуги
перед Кыргызской Респу-
бликой

пенсия за особые условия
труда

пенсия негосударственная

пенсия по возрасту

пенсия по инвалидности

пенсия по случаю потери
кормильца

пенсия социальная

пеня

первичный документ

первоначальная стоимость

первый раздел

перевод

перевыполнение

передаточный акт

передача права

перемещение товаров

перемещение через таможен-
ную границу

переосвидетельствование

переоформление

переплата

переподготовка кадров

перепроверка

перепродажа

переработка

переработка полезных иско-
паемых

иштеген жылдары үчүн пен-
сия

Кыргыз Республикасына
сиңирген өзгөчө эмгеги үчүн
пенсия

эмгектин өзгөчө шарттары
үчүн пенсия

мамлекеттик эмес пенсия

курагы боюнча пенсия

майыптыгы боюнча пенсия

баккан адамынан айрылган-
дыгы боюнча пенсия

социалдык пенсия

туум

баштапкы документ

баштапкы нарк

биринчи бөлүм

каторуу

ашык аткаруу

өткөрүү актысы

укукту өткөрүп берүү

товарларды ооштуруу

бажы чек арасы аркылуу
өткөрүү

кайтадан күбөлөндүрүү

кайра тариздөө

ашык төлөм

кадрларды кайра даярдоо

кайра текшерүү

алып сатуу

кайра иштетүү

пайдалуу кендерди кайра
иштетүү

переработчик	кайра иштетүүчү
перераспределительная пен- сионная система	кайра бөлүштүрүүчү пенсия- лык система
перерасчет	кайра эсептөө
перерасчет пенсии	пенсияны кайра эсептөө
перестрахование	кайра камсыздандыруу
перифискализация	кайра фискалдаштыруу
переходная экономика	өткөөл экономика
переходные положения	өткөөл жоболор
переходный период	өткөөл мезгил
переходный этап	өткөөл этап
перечень	тизмек
перечень документов	документтердин тизмеги
перечень населенных пун- ктов	калктуу конуштардын тиз- меги
перечень объектов	объекттердин тизмеги
перечень технических усло- вий	техникалык шарттардын тизмеги
перечисление	1) которуу; 2) саноо
период	мезгил
период времени	мезгил аралыгы
период отбывания наказания	жаза өтөө мезгили
период проживания	жашаган мезгили
периоды деятельности	иштеген мезгили
персональные данные	жеке маалыматтар
персональный	жеке
персональный идентифика- ционный номер	жеке идентификациялык номер
персонифицированный (ин- дивидуальный) учет	жекече (индивидуалдык) эсепке алуу
печать (штамп)	мөөр (штамп)
письменно	жазуу жүзүндө
письменное подтверждение	жазуу жүзүндө бышыктоо

письменное согласие	жазуу жүзүндө макулдук
письменное уведомление	жазуу жүзүндө кабарлоо
письменный ответ	кат жүзүндөгү жооп
письмо	кат
план	план
план мероприятий	иш-чаралар планы
план проведения проверок	текшерүү жүргүзүү планы
план работы	иш план
план счетов	эсептер планы
планирование	пландоо
плановая проверка	пландык текшерүү
платеж	төлөм
платежеспособность	төлөм жөндөмдүүлүгү
платежная ведомость	төлөм ведомосту
платежное налоговое требо- вание	салыктык төлөм талабы
платежное поручение	төлөм тапшырмасы
платежное средство	төлөм каражаты
платежное требование	төлөм талабы
платежные услуги	төлөмдүк кызмат көрсө- түүлөр
платежный баланс	төлөм теңдеми (балансы)
платежный оборот	төлөм жүгүртүмү
платежный терминал	төлөм терминалы
плательщик страховых взно- сов	камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөөчү
плательщики	төлөөчүлөр
пломба	пломба
площадь	аянт
площадь объекта имущества	мүлк объектисинин аянты
по нескольким основаниям	бир нече негиздер боюнча
повестка дня	күн тартиби
повестка заседания	жыйындын күн тартиби

повторная экспертиза	кайтадан экспертиза
повышение квалификации	квалификациясын жогорулатуу
погашение	тындыруу
погашение долга	карызды жоюу (тындыруу)
пограничный контроль	чек ара контролу
подведомственное учреждение	ведомстволук мекеме
подведомственный	ведомстволук
подзаконные правовые акты	мыйзам алдындагы укуктук актылар
подземные работы	жер астындагы жумуштар
подлинник	түп нуска
подлог	жалган/жасалма
подложный документ	жалган документ
подотчетное лицо	отчет берүүчү жак
подходный налог	киреше салыгы
подписка	1) кол кат; 2) жазылуу
подпункт	пунктча
подразделение	бөлүнүш
подрядчик	подрядчы
подтверждение	бышыктоо, ырастоо
подтверждение получение доходов	кирешелердин алынгандыгын бышыктоо
пожарная безопасность	өрт коопсуздугу
показание	көрсөтмө
показатель	көрсөткүч
политика	саясат
политическая ответственность	саясий жоопкерчилик
политический мотив	саясий жүйө
полная пенсия	толук пенсия
полномочие	ыйгарым укук

полный рабочий день	толук жумуш күн
положение	1) жобо; 2) абал
получатель	алуучу
получатель пенсии	пенсия алуучу
полученный доход	алынган киреше
польза	пайда
пользование	пайдалануу, колдонуу
пользователь	пайдалануучу
помещение	жай
помощь	жардам
понятие	түшүнүк
понятие налога	салык түшүнүгү
поощрение	1) сыйлоо; 2) кызыктыруу (кызматкерлерди)
поощрение сотрудников	кызматкерлерди сыйлоо
поправочный коэффициент	түзөтмө коэффициент
пороговое значение	босоголук маани
поручение	тапшырма
поручитель	кепилдик берүүчү
поручительство	кепилчилик
порча товара	товардын бузулушу
порядок	тартип
порядок возмещения и воз- врата	ордун толтуруу жана кайта- рып берүү тартиби
порядок исчисления налога	салык эсептөө тартиби
порядок обжалования	даттануу тартиби
порядок очередности	кезек тартиби
порядок передачи информа- ции	маалымат берүү тартиби
порядок уплаты налога	салык төлөө тартиби
послабление	жеңилдетүү
последовательный	ырааттуу
пособие	жөлөкпул

пособие по безработице	жумушсуздук боюнча жөлөкпул
пособие на погребение	сөөк коюуга жөлөкпул
пособие по беременности и родам	кош бойлуулук жана төрөт боюнча жөлөкпул
пособие по временной нетрудоспособности	убактылуу эмгекке жарамсыздык боюнча жөлөкпул
поставка	жеткирүү
поставщик	жеткирүүчү
постановление	токтом
постоянная работа	турактуу жумуш
постоянное место жительства	турактуу жашаган жери
постоянное учреждение	турактуу мекеме
постоянный резидент	турактуу резидент
пострадавший	жабырлануучу
построенный объект	курулуп бүткөн объект
поступление	1) өтүү; 2) кирүү; 3) түшүү
поступление налогов	салыктардын түшүүсү
поступление страховых взносов	камсыздандыруу төгүмдөрүнүн түшүшү
потребитель	керектөөчү
потребительская стоимость	керектөө наркы
потребительский бюджет	керектөө бюджети
потребность	керектөөчүлүк
потребность денежных средств	акча каражаттарын керектөөчүлүк
почетное звание	ардак наам
почтовая служба	почта кызматы
почтовые отделения	почта уюмдары
почтовый штемпель	почта штемпели
пошаговый	кадамдык
пояснение	түшүндүрүү

права налогоплательщика	салык төлөөчүнүн укуктары
правила перехода с одного вида пенсии на другой	пенсиянын бир түрүнөн экинчи түрүнө өтүү эрежеси
правление	башкаруу, башкарма
правление социального фонда	социалдык фонддун башкармасы
право	укук
правовая основа	укуктук негиз
правовая процедура	укуктук жол-жобо
правовое государство	укуктук мамлекет
правовое регулирование	укуктук жөнгө салуу
правовое условие	укуктук шарт
правовой акт	укуктук акт
правовой статус	укуктук статус
правовые гарантии	укуктук кепилдиктер
правовые нормы	укуктук ченемдер
право доступа	кирүү укугу
правомерный	укук ченемдүү
право на пенсию	пенсия алуу укугу
право на пенсию по возрасту	курагы боюнча пенсияга чыгуу укугу
правонарушение	укук бузуу
правоотношение	укук мамилеси
правоохранительный орган	укук коргоо органы
правопорядок	укук тартиби
правопреемник	укук улантуучу
право собственности	менчик укугу
правосознание	укуктук аң-сезим
правосудие	сот адилеттиги
преамбула	преамбула
превышение должностных полномочий	кызматтык ыйгарым укуктан аша чабуу
предварительная оплата	алдын ала төлөө

предварительный платеж	алдын ала төлөм
предельный уровень цены	баанын жеткен чеги
предмет залога	күрөө предмети
предмет иска	доо предмети
предмет налогообложения	салык салуу предмети
предмет проверки	текшерүү предмети
предписание	1) жазма эскертүү; 2) жазма буйрук; 3) буйруу
предписание на проверку	текшерүүгө жазма буйрук
предположение	божомол
предприниматель	ишкер
предпринимательская дея- тельность	ишкердик иш
предпринимательство	ишкердик
предприятие	ишкана
председатель	төрага
председательствующий	төрагалык кылуучу
представитель	өкүл
представительный орган	өкүлчүлүктүү орган
представительство	өкүлчүлүк
предстоящие расходы	алдыдагы чыгымдар
предстоящий период	келерки мезгил
предупреждение	эскертүү, алдын алуу
предъявить	көрсөтүү
предыдущий год	өткөн жыл
прекращение	токтотуу
прекращение действия	аракеттин токтошу
прекращение делопроизвод- ства	иш кагаздарын жүргүзүүнү токтотуу
прекращение юридического лица	юридикалык жакты токто- туу
преобразование юридическо- го лица	юридикалык жакты өзгөртүү

пресечение	бөгөт коюу
престарелые лица	улгайган адам
преступное деяние	кылмыштуу жосун
претендент	талапкер
преференциальные населен- ные пункты	өзгөчө жеңилдиктер берил- ген калктуу конуштар
преференция	өзгөчө жеңилдик
прибыль	пайда
привлечение к ответствен- ности	жоопкерчиликке тартуу
прием	кабыл алуу
приказ	буйрук
прилегающая зона	жанаша чөлкөм
прилегающая территория	жанаша аймак
приложение	тиркеме
приложение документов к заявлению	документтерди арызга тир- көө
применения законодатель- ства	мыйзамдарды колдонуу
примечание	эскертүү
принудительное взыскание	мажбурлап өндүрүп алуу
принцип	принцип
приоритет	артыкчылык
приоритетное направление	артыкчылыктуу багыт
приостанавливать	токтото туруу
природные ресурсы	жаратылыш ресурстары
прирост	өсүш
присоединение	бириктирүү
притворная сделка	жалган бүтүм
приусадебный участок	короо-жай алдындагы учас- ток
причина	себеп
причины инвалидности	майыптуулуктун себептери

причины отказа	баш тартуунун себептери
проведение анализа	талдоо жүргүзүү
проверка	текшерүү
проверочная система	текшерүү системасы
проверяемый налоговый период	текшерилүүчү салык мезгили
прогноз	болжол
прогнозирование	болжолдоо
программа	программа
программный пароль	программалык пароль
продукция	продукция, азык, өндүрүм
проект	долбоор
проект соглашения	макулдашуу долбоору
проживающие	жашоочулар
прожиточный минимум	жашоо минимуму
прожиточный минимум пенсионера (ПМП)	пенсионердин жашоо минимуму (ПЖМ)
производственная деятельность	өндүрүштүк иш
производственная травма	өндүрүштүк жаракат
производственные помещения	өндүрүштүк жай
производственный цикл	өндүрүштүк цикл
производство	өндүрүш
прокуратура	прокуратура
прокурорский надзор	прокурордук көзөмөл
пролонгация	узартуу
пролонгация договора	келишимдин мөөнөтүн узартуу
промежуточный	аралык
промышленность	өнөр жай
пронумерование	номерлөө
пропорциональность	пропорционалдуулук

просроченная задолженность	мөөнөтү өткөн карыз
просрочка	мөөнөтү өткөн күн
просрочка платежа	төлөм мөөнөтүн өткөрүп жиберүү
протест	каршылык
противоправное действие	укукка каршы иш-аракет
противоречие	карама-каршылык
протокол	протокол
протокол заседания	жыйындын протоколу
протокол о назначении пен- сии	пенсия чектөө жөнүндө про- токол
профессиональная деятель- ность	кесиптик ишмердик
профессиональное заболе- вание	кесиптик дарт
профессиональное качество	кесиптик сапат
профессиональное объеди- нение	кесиптик бирикме
профессиональные союзы	кесиптик бирликтер
профессия	кесип
профицит	профицит
профицит бюджета	бюджеттин профицити
профсоюз	кесиптик бирлик
профсоюзный комитет	кесиптик бирлик комитети
процедура	жол-жобо
процедура аннулирования	жокко чыгаруу жол-жобосу
процедура банкротства	банкроттук жол-жобо
процент	пайыз
процент за кредит	кредитке пайыз
процентная надбавка	пайыздык үстөк
процентная политика	пайыздык саясат
процентное число	пайыздык сан
процентные бумаги	пайыздуу кагаздар

процентный доход
процентный заем
процентный риск
процесс
процесс накопления
процесс установления цен
процессуальный срок
прошнуровывание
прямая поставка
прямая продажа
прямое инвестирование
прямое кредитование
прямой оборот
прямой убыток
прямой экспорт
прямые налоги
прямые расходы
прямые связи
публикация
пункт
путевка

пайыздык киреше
пайыздуу зайымдар
пайыздык тобокелдик
процесс
топтоо процесси
бааларды коюу процесси
процесстик мөөнөт
боолоо
түз жеткирүү
түз сатуу
түз инвестициялоо
түз кредиттөө
түз жүгүртүү
түз чыгаша
түз экспорт
түз салыктар
түз чыгымдар
түз байланыштар
жарыялоо
пункт
жолдомо

Р

работа
работа сезонная
работающий пенсионер
работник
работодатель
рабочая поездка
рабочее время
рабочий объем двигателя

равенство

жумуш
мезгилдүү жумуш
иштеп жаткан пенсионер
жумушкер
жумуш берүүчү
иш сапар
иш убактысы
кыймылдаткычтын иш кө-
лөмү
теңдик

равновесие	тең салмактуулук
равновесие рынка	рыноктун тең салмактуулугу
равновесие экономики	экономиканын тең салмактуулугу
равновесная величина	тең салмактуу чоңдук
равновесная цена	тең салмактуу баа
равновесный валютный курс	тең салмактуу валюта курсу
равновесный доход	тең салмактуу киреше
равномерное развитие	тең салмактуу өнүгүү
равнопартнерское отношение	тең өнөктөштүк мамиле
равноправие	тең укуктуулук
равноправное участие	тең укуктуу катышуу
равноценные товары	бирдей баадагы товарлар
радикальная мера	радикалдуу чара
радикальная реформа	радикалдуу реформа
радиоактивное загрязнение	радиоактивдүү булгануу
развитие	өнүгүү
развитие экономики	экономиканын өнүгүшү
раздаточный материал	таратып берилүүчү материал
раздел	бөлүм
раздел имущества	мүлктү бөлүштүрүү
разделительный баланс	бөлүштүрүү теңдеми (балансы)
различия в уровнях дохода	кирешелер деңгээлиндеги айырма
размер	өлчөм
размер заработной платы	эмгек акынын өлчөмү
размер пенсии	пенсиянын өлчөмү
размещение	жайгаштыруу
размещение денежных средств	акча каражаттарын жайгаштыруу
размещение ценных бумаг	баалуу кагаздарды жайгаштыруу

разногласие	1) келишпестик, келише ал- бастык; 2) пикир келишпес- тик; 3) кайчылаштык
разноска	жазуу, таратуу (разноска)
разовая лицензия	бир жолу берилүүчү уруксат- тама (лицензия)
разовые цены	бир жолку баалар
разовый сбор	бир жолку жыйым
разработка	иштеп чыгуу
разработка проекта	долбоорду иштеп чыгуу
разработка электронных ин- терфейсов	электрондук интерфейстерди иштеп чыгуу
разрешенные активы	уруксат берилген активдер
разрыв доходности	кирешелүүлүктүн үзгүлтүгү
разрыв курса акций	акциялар курсунун үзгүл- түгү
разрядность индицируемых сумм	индикациялануучу сумма- нын разряддуулугу
разукрупнение	майдалануу
разъяснение	түшүндүрүү
разъяснительная работа	түшүндүрүү иши
район	район
районные и городские отде- ления	райондук жана шаардык бөлүмдөр
районные и городские управ- ления	райондук жана шаардык башкармалыктар
районный кенеш	райондук кеңеш
районный коэффициент	райондук коэффициент
районный суд	райондук сот
раскрытие	ачуу
распоряжение	1) тескеме; 2) тескөө; 3) буюрма

распоряжение о перерасчете пенсии	пенсияны кайра эсептөө жөнүндө тескеме
распределение	бөлүштүрүү
распродажа	сатып түгөтүү
распространение	таратуу
расследование	териштирүү, тергөө
рассмотрение	кароо
рассрочка	узартуу, созуу
рассуждение	ой толгоо
рассылка	жөнөтүү, жиберүү
рассылка документов	документтерди жиберүү, жөнөтүү
расторжение договора	келишимди бузуу
растранжиривание	ысырапкорчулук
растрата	коротуу
расход	чыгым
расход бюджета	бюджеттин чыгымы
расход на личное потребление	жекече керектөө чыгымы
расходная часть бюджета	бюджеттин чыгаша бөлүгү
расходование	чыгымдоо
расходы	чыгымдар
расходы государственного бюджета	мамлекеттик бюджеттин чыгымдары
расхождение	айырма
расценка	баалоо, баа коюу
расчет	эсеп-кысап, эсептешүү
расчет по переводу	которуу боюнча эсептешүү
расчет по платежному требованию	төлөм талабы боюнча эсептешүү
расчет по платежу	төлөм боюнча эсептешүү
расчет убытка	чыгашаны эсептөө
расчетная ведомость	эсептешүү ведомосту

расчетная стоимость	эсептик нарк
расчетная цена	эсептик баа
расчетный баланс	эсептешүү тендеми (балансы)
расчетный документ	эсептик документ
расчетный кредит	эсептик кредит
расчетный период ежедневного средневзвешенного курса	орточо каралган күндөлүк курсту эсептөө мезгили
расчетный показатель	эсептик көрсөткүч
расчетный страховой стаж	эсептик камсыздандыруу стажы
расчетный счет	алыш-бериш эсеби
расчетный терминал	эсептик терминал
расчетный чек	алыш-бериш чеги
расширение	кеңейтүү
расширение сбыта	сатып өткөрүүнү кеңейтүү
расширение торговли	сооданы кеңейтүү
расширенное производство	кеңейтилген кайра өндүрүү
расщепление налогов	салыктарды бөлүштүрүү
рациональный	рационалдуу
реабилитация	калыбына келтирүү, реабилитация, актоо
реабилитированные	акталган
реализация	сатуу, ишке ашыруу
реальная инвестиция	реалдуу инвестиция
реальная сделка	реалдуу бүтүм
реальные доходы	реалдуу кирешелер
реальный	реалдуу
реальный бюджет	реалдуу бюджет
реальный валютный курс	реалдуу валюта курсу
реальный денежный остаток	реалдуу акча калдыгы
реальный налог	реалдуу салык

реальный рост ВВП	ИДӨнүн реалдуу өсүшү
реальный сектор экономики	экономиканын реалдуу сектору
реальный ущерб	реалдуу залал
ревизия	ревизия
региональное отделение казначейства	региондук казына бөлүмү
Региональные органы Социального фонда	Социалдык фонддун региондук органдары
региональный орган	региондук орган
регистратор	каттоочу
регистрационная карта	каттоо картасы
регистрационная карта налогоплательщика	салык төлөөчүнүн каттоо картасы
регистрационная форма	каттоо формасы
регистрационные данные налогоплательщика	салык төлөөчүнүн каттоо маалымдары
регистрационный номер	каттоо номери
регистрация	каттоо
регистрация автотранспортных средств	автоунаа каражаттарын каттоо
регистрация величины	чондукту каттоо
регистрация документов	документтерди каттоо
регистрация патентных поверенных	патенттик ишенимдүү өкүлдөрдү каттоо
регистрация прав на заложенное движимое имущество	күрөөгө коюлган кыймылдуу мүлккө укуктарды каттоо
регистрация прав на заложенное недвижимое имущество	күрөөгө коюлган кыймылсыз мүлккө укуктарды каттоо
регистрация предприятия	ишканалары каттоо
регламент	регламент
регулирование	жөнгө салуу

регулирование внешней торговли	тышкы сооданы жөнгө салуу
регулирование доходов	кирешелерди жөнгө салуу
регулирование рынка труда	эмгек рыногун жөнгө салуу
регулирование цен	бааларды жөнгө салуу
регулируемая рыночная экономика	жөнгө салынуучу рынок экономикасы
регулирующий доход	жөнгө салуучу киреше
редакция	редакция
редкоземельная продукция	сейрек кездешүүчү өндүрүм
редукция труда	эмгекти жөнөкөйлөштүрүү
реестр	реестр
реестр выплат	төлөө реестри
реестр документов	документтердин реестри
режим	режим, шарттам
режим гашения	өчүрүү режими
режим защиты	коргоо режими
режим программирования	программалоо режими
режим работы	жумуш шарттамы
режим расчетных операций	эсептешүү операцияларынын режими
режим снятия показаний	көрсөткүчтөрдү алуу режими
режим стабилизации	турукташтыруу режими
резерв	резерв
резервация	резервация
резервный фонд	резервдик фонд
резидент	резидент
резиденция	резиденция
результат	жыйынтык
рейдовая проверка	рейддик текшерүү
рейдовый контроль	рейддик контролдоо
рейтинг	рейтинг
реквизит	маалым дарек

реквизит документа	документтин маалым дареги
реквизит налогоплательщи- ка	салык төлөөчүнүн маалым дареги
рекомендация	сунуштама
религиозная организация	диний уюмдар
ремиссия	ремиссия
реновация	реновация
рента	рента
рентабельность	рентабелдүүлүк
рентабельность продукции	өндүрүмдөрдүн рентабел- дүүлүгү
рентная прибыль	ренталык пайда
реорганизация	кайра уюштуруу
репрессированные	куугунтукка алынган, реп- рессияланган
репрессия	куугунтук, репрессия
репрессия по политическим мотивам	саясий жүйөөлөр боюнча куугунтук
реприватизация	кайра менчиктештирүү
республиканский бюджет	республикалык бюджет
рестрикционная фискальная политика	рестрикциялык фискалдык саясат
реструктуризация	кайра түзүмдөштүрүү
реструктуризация задолжен- ности	карыздарды кайра түзүм- дөштүрүү
реформа	реформа
реформирование	реформалоо
решение	чечим
резэкспорт товаров	товарларды кайрадан экс- порттоо
риск	тобокелдик
риск ликвидности	өтүмдүүлүк тобокелдиги
риск процентной ставки	пайыздык чен тобокелдиги

ритуальное пособие (на погребение)	ырасымдык (сөөк коюуга)
розничная торговля	жөлөкпул
розничная цена	чекене соода
розничный товарооборот	чекене баа
розыск	чекене товар жүгүртүү
ротация	издөө
руководитель	ротация
руководство	жетекчи
руководящий орган	1) жетекчилик; 2) колдонмо
рукописный документ	жетекчи орган
рынок	кол жазма документ
рынок информации	базар, рынок
рынок ценных бумаг	маалымат рыногу
рыночная система	баалуу кагаздар рыногу
рыночная цена	рынок системасы
рыночная экономика	базар баасы
ряд	базар экономикасы
рядовой состав	катар
	катардагы курам

С

садово-огородный участок	бак-чарба участогу
сайт	сайт
сальдо	сальдо
сальдо взаимных расчетов	өз ара эсептешүүлөр сальдосу
сальдо внешней торговли	тышкы соода сальдосу
сальдовый баланс	калдык теңдеми (балансы)
сальдовый метод учета	эсептин сальдолук усулу
самовозрастание стоимости	нарктын өзүнөн өзү өсүшү
самообеспечение	өзүн-өзү камсыздоо
саморегулирование	өзүн-өзү жөнгө салуу
самостоятельно	өз алдынча

самоуправление	өз алдынча башкаруу
самоуправляема система	өз алдынча башкарылуучу система
самофинансирование	өзүн-өзү каржылоо
санатории-профилактории	санаторий-профилакторий-лер
санаторно-курортные учреждения	санаториялык-курорттук мекемелер
санкция	санкция
сберегательный банк	аманат/сактык банк
сбор	1) жыйым; 2) жыйноо; 3) жыйын
сбор страховых взносов	камсыздандыруу төгүмдөрүн чогултуу, жыйноо
сборник документов	документтердин жыйнагы
сборы и налоги	жыйымдар жана салыктар
сбыт	сатып өткөрүү
сведения	маалымдар
сверка	салыштырып текшерүү
свершившееся событие	болгон окуя
свидетель	күбө
свидетельство	күбөлүк
свидетельство о регистрации	каттоо жөнүндө күбөлүк
свободные средства	бош каражаттар
сводка	жыйынтык маалымат
сводная таблица	жыйынды таблица
сводный показатель	жыйынды көрсөткүч
своевременно	өз убагында, убактысында
сделка	бүтүм
себестоимость	өздүк нарк
себестоимость продукции	өндүрүмдүн өздүк наркы
сезонный	мезгилдүү

секвестр	секвестр
секрет	жашыруун сыр
секретно	жашыруун
сели	сел
сельскохозяйственные уго- дья	айыл чарба жерлери
сельскохозяйственный коо- ператив	айыл чарба кооперативи
сельскохозяйственный про- изводитель	айыл чарбасын өндүрүүчү
сенокосы	чөп чабындылар
сертификат	тастыктама
система	тутум, система
система управления	башкаруу системасы
сквозной порядковый номер	туташ катар номери
скидка	арзандатуу
скидка цен	бааны арзандатуу
складские помещения	кампа жайы
скользящая цена	өзгөрүлмө баа
следственные действия	тергөө аракеттери
следственный изолятор	тергөө камак жайы
следует отметить	белгилей кетүү керек
слияние	биригүү
слияние юридических лиц	юрдикалык жактардын биригиши
сложный	татаал
служащие органов нацио- нальной безопасности	улуттук коопсуздук органа- рынын кызматчылары
служащий	кызматчы
служба	кызмат
служебная деятельность	кызматтык ишмердик
служебная записка	кызматтык кат
служебная командировка	кызматтык иш сапар

служебная обязанность	кызматтык милдет
служебная тайна	кызматтык сыр
служебное расследование	кызматтык териштирүү
служебное удостоверение	кызматтык ырастама
случай	учур
смежные права	чектеш укуктар
смена	1) нөөмөт; 2) алмаштыруу
смета	смета
смета доходов и расходов	киреше жана чыгым сметасы
сметная документация	сметалык документтер
смешанная собственность	аралаш менчик
смешанная экономика	аралаш экономика
смывающие и обезвреживающие средства	жууп кетирүүчү жана зыян-сыздандыруучу каражаттар
смягчающие обстоятельства	жеңилдетүүчү жагдайлар
снабжение	жабдуу
снижение	төмөндөө
снижение налога	салыктын төмөндөшү
сноска	шилтеме
снятия остатков	калдыктарды алуу
снять с учета	каттоодон чыгаруу
соблюдение конфиденциальности	купуялуулукту сактоо
собрание	жыйналыш, чогулуш
собственная инициатива	өздүк демилге
собственник	менчик ээси
собственность	менчик
собственность крестьянского (фермерского) хозяйства	дыйкан (фермердик) чарбанын менчиги
собственный доход местного бюджета	жергиликтүү бюджеттин өздүк кирешеси
событие	окуя

совершенная эластичность предложения	сунуштун өтө ийкемдүүлүгү
совершенная эластичность спроса	сурамдын өтө ийкемдүүлүгү
совершенствование	өркүндөтүү
совещание	кеңешме
совместное предприятие	биргелешкен ишкана
совокупное предложение	жыйынды сунуш
совокупность	жыйынды
совокупность учетных данных	эсептик маалыматтардын жыйындысы
совокупный годовой доход	жылдык жыйынды киреше
совокупный объем	жыйынды көлөм
совокупный спрос	жыйынды сурам
согласно	ылайык
согласование	макулдашуу
соглашение о предоставлении услуг	кызмат көрсөтүү жөнүндө макулдашуу
соглашение об избежании двойного налогообложения	кош салык салуудан качуу тууралуу макулдашуу
содействие	көмөктөшүү
содержания запроса	суроо-талаптын мазмуну
Содружества Независимых Государств	Көз карандысыз Мамлекеттер Шериктештиги
соединение	биригүү, бириктирүү
сокращение	кыскартуу
сокрытие	жашыруу
солидарная ответственность	тилектеш (ортоктош) жоопкерчилик
солидарная пенсионная система	тилектеш пенсиялык система
солидарная часть пенсионного фонда	пенсиялык фонддун тилектештик бөлүгү

солидарное требование	тилектеш талап
сомнительный	шектүү, күмөндүү
сообщать	билдирүү
сообщении о заработной	эмгек акы жөнүндө билди-
плате	рүүлөр
сооплата	кошо төлөм
сооружение	курулма
соответствие	ылайык, шайкештик
соответствующий орган	тийиштүү орган
соотношение	катыш, байланыш
сопоставимая цена	салыштырма баа
сопоставление	салыштыруу
сопроводительный (-ое, -ая)	коштомо
состав	курам
состав семьи	үй-бүлө курамы
составление протокола	протокол түзүү
сотрудничество	кызматташтык
соттук жарыш сөз	судебные прения
сохранение	сактоо
социальная выплата	социалдык төлөм
социальная защита	социалдык коргоо
социальная норма	социалдык ченем
социальное пособие	социалдык жөлөкпул
социальное средство	социалдык каражат
социальное страхование	социалдык камсыздандыруу
социальные отчисления	социалдык чегерүүлөр
социальный	социалдык
социальный вычет	социалдык эсептен чыгаруу
социальный расход	социалдык чыгым
социальный сбор	социалдык жыйым
союз	бирлик
спад	төмөндөө
спад производства	өндүрүштүн төмөндөшү

специализированный	адистештирилген
специалист	адис
специальная пошлина	атайын алым
специальная связь	атайын байланыш
специальное познание	атайын таанып-билүү
специальное средство	атайын каражат
специальный	атайын
специальный администратор	атайын администратор
специальный налоговый режим	атайын салык режими
специальный стаж	атайын стаж
специфика	бөтөнчөлүк
спецификация	спецификация
специфическая ставка	спецификациялык коюм (ставка)
списание	эсептен чыгаруу
списание долга	карызды эсептен чыгаруу
списание средств	каражаттарды эсептен чыгаруу
списанная сумма	эсептен чыгарылган сумма
список	тизме
спонсор	демөөрчү
спор	талаш-тартыш
спорные вопросы	талаш маселелер
способ	ыкма
способ обеспечения исполнения обязательства	милдеттенмени камсыз кылуу ыкмасы
способ производства платежа	төлөм жүргүзүү ыкмасы
справедливость налогообложения	салык салуунун акыйкатуулугу
справка	маалым кат
справка-обоснование	негиздеме-маалым кат

справочник	маалымдама
справочно-информационные материалы	маалымдама-маалыматтык материалдар
справочный материал	маалымдама материал
спрос	сурам
среднедушевой доход	жан башына белүнгөн орточо киреше
среднемесячная заработная плата	орточо айлык эмгек акы
среднемесячный фактический заработок	иш жүзүндөгү орточо айлык акы
среднесписочная численность персонала	персоналдын орточо тизмелик саны
среднесрочный период	орто мөөнөттүү мезгил
средний	орто
средний бизнес	орто бизнес
среднее профессиональное учебное заведение	кесиптик орто окуу жайлары
средняя выручка	орточо түшкөн акча
средняя продолжительность	орточо узактыгы
средняя ставка налогообложения	салык салуунун орточо коюму
средства	каражат
средства массовой информации	жалпыга маалымдоо каражаттары
средства по взаимным расчетам	өз ара эсептешүү каражаттары
средство	каражат
средство почтовой связи	почта байланыш каражаты
средство сбережения	аманат каражаты
срок	мөөнөт
срок исковой давности	доонун эскирүү мөөнөтү

срок проведения проверки	текшерүүнү жүргүзүү мөөнөтү
срок уплаты	төлөө мөөнөтү
срочные вклады	мөөнөттүү салым
срочный	шашылыш, тез
ссуда	насыя
ссудный капитал	насыя капиталы
ссылка	шилтеме
стабилизация	турумдаштыруу
стабилизация социально-экономической ситуации	социалдык-экономикалык абалды турумдаштыруу
стабильность	турумдуулук
ставка	коюм, чен
ставка заработной платы	эмгек акы чени
ставка налога	салык коюму
ставка процента	пайыз коюму
стадия	баскыч
стаж	стаж
стажировка	такшалма
стандарт	стандарт
старость	карылык
стартовая цена	баштапкы баа
стартовый капитал	баштапкы капитал
старший	улук
старший инспектор	улук инспектор
статистика	статистика
статистическая пошлина	статистикалык алым
статистический метод анализа	талдоонун статистикалык методу
статичная экономика	статистикалык экономика
статс-секретарь	статс-катчы
статья	1) берене, 2) макала
стимулирование	дем берүү, кызыктыруу

стимулирующая акция	кызыктыруучу (дем берүүчү) акция
стимулирующий грант	кызыктыруучу (дем берүүчү) грант
стипендия	стипендия
стихийное бедствие	табигый кырсык
стоимость	нарк
стороны	тараптар
страна происхождения товара	товар чыгарылган өлкө
стратегический план развития	өнүктүрүүнүн стратегиялык планы
стратегия	стратегия
стратегия маркетинга	маркетинг стратегиясы
страхование	камсыздандыруу
страхование имущества	мүлктү камсыздандыруу
страхователь	камсыздандыруучу
страховая выплата	камсыздандыруу төлөмү
страховая деятельность	камсыздандыруу иши
страховая премия	камсыздандыруу сый акысы
страховая часть пенсии	пенсиянын камсыздандыруу бөлүгү
страховой случай	камсыздандыруу учуру
страховой фонд	камсыздандыруу фонду
страховой взнос	камсыздандыруу төгүмү
страховой вклад	камсыздандыруу салымы
страховой полис	камсыздандыруу полиси
страховой принцип	камсыздандыруу принциби
страховой рынок	камсыздандыруу рыногу
страховой стаж	камсыздандыруу стажы
страховой тариф	камсыздандыруу тарифи
страховщик	камсыздоочу
строительство	курулуш

структура	түзүм
структурное подразделение	түзүмдүк бөлүм
студент	студент
субвенция	субвенция
субсидиарная ответственность	субсидиардык жоопкерчилик
субсидия	субсидия
субъект	субъект
субъект права	укук субъектиси
субъекты государственного социального страхования	мамлекеттик социалдык камсыздандыруунун субъекттери
субъекты малого и среднего предпринимательства	чакан жана орто ишкердик субъекттери
суверенный	эгемендүү
суд	сот
суд первой инстанции	биринчи инстанциядагы сот
судебная защита	соттук коргоо
судебная защита прав	укуктарды сот аркылуу коргоо
судебная инстанция	сот инстанциясы
судебная повестка	сотко чакыруу кагазы
судебно-бухгалтерская экспертиза	соттук-бухгалтердик экспертиза
судебное определение	соттук аныктама
судебное постановление	соттук токтом
судебное разбирательство	соттук териштирүү
судебное решение	соттук чечим
судебные органы	сот органдары
судебный акт	сот актысы
судебный исполнитель	сот аткаруучусу
судебный надзор	соттук көзөмөл
судебный приговор	соттук өкүм

судебный приказ	сот буйругу
судебный расход	соттук чыгым
судопроизводство	сот өндүрүшү
судоустройство	сот түзүлүшү
сумма	сумма
сумма денежных потоков	акчалай агымдардын сум- масы
сумма затрат предприятия	ишкананын сарптоо суммасы
сумма превышения налога	кошумча нарк салыгынын
на добавленную стоимость	ашып кеткен суммасы
суммарный капитал	кошунду капитал
суммарный расход	кошунду чыгым
суммы начисленных страхо- вых взносов	чегерилген камсыздандыруу
суточный отчет	төгүмдөрүнүн суммасы
суть запроса	суткалык отчет
существенное влияние	суроо-талаптын маңызы
существенный признак	олуттуу таасир
сфера	олуттуу белги
сфера защиты прав	чөйрө
схема	укуктарды коргоо чөйрөсү
схема управления	схема
сход граждан	башкаруу схемасы
счет	жарандар жыйыны
счет бухгалтерского учета	эсеп
счет получателя	бухгалтердик эсепке алуунун
счет текущих операций	эсеби
счет-фактура	алуучунун эсеби
сырье	учурдагы операциялардын
	эсеби
	эсеп-фактура
	чийки зат

Т

табель	табель
табельный учет	табель эсеби
таблица	таблица
таблица затрат и результатов	сарптоолордун жана натый- жалардын таблицасы
таблица обменного курса	алмашуу курсунун табли- цасы
таблица предложения	сунуштардын таблицасы
тайна	сыр
тайна вкладов	салым сыры
тайна страхования	камсыздандыруу сыры
таможенная декларация	бажы декларациясы
таможенная инспекция	бажы инспекциясы
таможенная конвенция	бажы конвенциясы
таможенная оценка товара	товарды бажылык баалоо
таможенная пошлина	бажы алымы
таможенная служба	бажы кызматы
таможенный массив	бажы массиви
таможенный сбор	бажы жыйымы
таможенный тариф	бажы тарифи
тариф	тариф
тариф страховых взносов	камсыздандыруу төгүмдөрү- нүн тарифи
тарификация	тарифтөө
тарифная политика	тарифтик саясат
тарифная сетка	тарифтик торчо
тарифная система	тарифтик система
тарифная ставка	тарифтик чен
тарифный барьер	тарифтик бөгөт
тарифный разряд	тарифтик баскыч
твердая валюта	туруктуу валюта

театр	театр
театрально-зрелищные пред- приятия	театралдык оюн-зоок ишка- налары
текстильное производство	текстиль өндүрүшү
текущая информация	учурдагы маалымат
текущая рыночная стои- мость	учурдагы базар наркы
текущие затраты	күндөлүк сарптоолор
текущие поступления	күндөлүк келип түшүүлөр
текущий год	үстүдөгү жыл
текущий ремонт	учурдагы оңдоо
текущий счет	күндөлүк эсеп
тендерная заявка	тендердик табыштама
теневая экономика	көмүскө экономика
термин	термин
терминал	терминал
терминал пополнения	толтуруу терминалы
территориальное подразде- ление	аймактык бөлүнүш
территориальное соглашение	аймактык макулдашуу
территориальный орган	аймактык орган
территориальный спор	аймактык талаш-тартыш
территория	аймак
террористическая экстре- мистская деятельность	террористтик экстремисттик иш
техничко-экономическое обо- снование	техникалык-экономикалык негиздеме
технические ошибки	техникалык каталар
технический результат	техникалык натыйжа
техническое описание	техникалык баяндоо
техническое сопровождение	техникалык коштоо
технология	технология

тип	тип
тип предпринимательства	ишкердиктин тиби
типовой договор	типтүү келишим
типовой документ	типтүү документ
товар	товар
товар для свободного обращения	эркин жүгүртүү үчүн товар
товар производственного назначения	өндүрүш багытындагы товар
товар, подлежащий обязательной сертификации	милдеттүү тастыкталууга жаткан товар
товарищество собственников жилья	турак жай ээлеринин шериктиги
товарная накладная	товардык коштом кагаз
товарно-денежное отношение	товар-акча мамилеси
товарно-сервисный кооператив	товардык-тейлөө кооперативи
товарно-транспортная накладная	товар-унаа коштомо кагазы
товарный дефицит	товардык таңсыктык
товарный чек	товардык чек
товарооборот	товар айландыруу
товаропроизводитель	товар өндүрүүчү
товарораспорядительный документ	товар тескөөчү документ
тождество товарных знаков	товардык белгилердин окшоштугу
толкование материала	материалды чечмелөө
торговая надбавка	соода үстөгү
торговая точка	соода түйүнү
торговое место	соода оруну

торгово-экономический во-прос	соода-экономикалык маселе
торговые помещения	соода жайы
торговые точки	соода түйүндөрү
торговый баланс	соода теңдеми (балансы)
тотальный контроль	толук контроль
транзит	транзит
транзит товаров и транспорт-ных средств	товарларды жана унаа кара-жаттарын ташуу
транзитная пошлина	транзиттик алым
транспортировка	ташуу
транспортная накладная	унаа коштомо кагазы
транспортное средство	унаа каражаты
трансферт	трансферт
трансфертные платежи	трансферттик төлөмдөр
требование	талап
требуемый страховой стаж	талап кылынуучу камсыз-дандыруу стажы
труд	эмгек
трудовая деятельность	эмгек ишмердиги
трудовая книжка	эмгек китепчеси
трудовое посредничество	эмгек ортомчулугу
трудовое право	эмгек укугу
трудовое соглашение	эмгек макулдашуусу
трудовое увечье	эмгектик мертинүү
трудовой вклад	эмгек салымы
трудовой договор	эмгек келишими
трудовой кодекс	эмгек кодекси
трудовой коллектив	эмгек жамааты
трудовой отпуск	эмгек өргүүсү
трудовой стаж	эмгек стажы
трудовые отношения	эмгек мамилелери

трудоспособность	эмгекке жарамдуулук
трудоспособные лица	эмгекке жарамдуу адам
трудоспособные члены хозяйства	эмгекке жарамдуу чарба мүчөлөрү
туристическая деятельность	туристтик ишмердик
тяжелое финансовое состояние	оор финансылык абал

У

убыль	кемүү
убытки по кредитам	кредиттер боюнча чыгашалар
убытки прямые	түз чыгашалар
убыток	чыгаша
убыточная торговля	чыгашалуу соода
убыточное предприятие	чыгашалуу ишкана
уведомление	1) кабарландыруу; 2) кабарлама
увеличение	көбөйүү
увеличение дохода	кирешенин көбөйүшү
увеличение капитала	капиталдын көбөйүшү
увечья	мертинүү, майып болуу
увольнение	бошотуу
уголовная ответственность	жазык жоопкерчилиги
уголовное дело	жазык иши
уголовное законодательство	жазык мыйзамдары
уголовное право	жазык укугу
уголовное судопроизводство	жазык сот өндүрүшү
уголовно-исполнительное право	жазык аткаруу укугу

уголовно-процессуальное право	жазык-процесстик укук
уголовный	кылмыш-жаза, жазык
уголовный закон	кылмыш-жаза, жазык мыйзамы
уголовный кодекс Кыргызской Республики	Кыргыз Республикасынын кылмыш-жаза кодекси
удельная затрата	салыштырмалуу сарптоо
удельная цена	салыштырма баа
удельное капитальное вложение	салыштырмалуу капиталдык салым
удельный вес	салыштырма салмак
удержание	кармап калуу
удержание из заработной платы	эмгек акысынан кармап калуу
удержание налогов	салыктарды кармап калуу
удержания из пенсий	пенсиялардан кармап калуу
удешевление	арзандоо
удовлетворение	канааттандыруу
удовлетворение спроса	сурамдын канааттандырылышы
удорожание	кымбаттоо
удостоверение	1) ырастоо; 2) ырастама
удостоверение социальной защиты	социалдык коргоо ырастамасы
удостоверяющее право	ырастоочу укук
удостоверяющий	ырастоочу
узаконить	мыйзамдаштыруу
узник	туткун
указ	жарлык
указание	көрсөтүү, көрсөтмө

указание происхождения товара	товар чыккан жерди көрсөтүү
указание руководства	жетекчиликтин көрсөтмөсү
указание сторон договора	келишимдин тараптарын көрсөтүү
указатель	көрсөткүч
уклонение от уплаты налогов	салыктарды төлөөдөн качуу
укрупнение	ирилештирүү
укрывательство	жаап-жашыруу
уладить	жайгаруу
уличные автотранспортные стоянки	көчөлөрдөгү автоунаа токтоочу жайлар
уменьшение	азайтуу, кичирейтүү
умножение	көбөйтүү
умысел	ниет, ой
унифицированная система	бирдейлештирилген система
уничтожение	жок кылуу
упадок	начарлоо, түшүү
упаковка	таңгак
упаковка товара	товарды таңгактоо
уплата	төлөө
уплата налогов	салыктарды төлөө
уплаты отчислений	чегерүүлөрдү төлөө
уплаченные суммы налогов	салыктардын төлөнгөн суммалары
уплаченные суммы страховых взносов	камсыздандыруу төгүмдөрүнүн төлөнгөн суммалары
уполномоченное лицо	ыйгарым укуктуу жак
уполномоченный	ыйгарым укуктуу
уполномоченный банк	ыйгарым укуктуу банк
уполномоченный государственный орган	ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган

уполномоченный налоговый орган	ыйгарым укуктуу салык органы
уполномоченный орган	ыйгарым укуктуу орган
уполномоченный предста- витель	ыйгарым укуктуу өкүл
управление	башкармалык, башкаруу
управление воздушным дви- жением	аба кыймылын башкаруу
управленческая сфера	башкаруу чөйрөсү
управляющая компания	башкаруучу компания
управляющий	башкаруучу
упрощение	жөнөкөйлөтүү
упрощенная система налого- обложения	салык салуунун жөнөкөйлө- түлгөн системасы
упрощенный метод	жөнөкөйлөтүлгөн усул
урегулирование	жөнгө салуу
урезание	кыскартуу, азайтуу
урезание государственных услуг	мамлекеттик кызмат көрсө- түүлөрдү кыскартуу
уровень	деңгээл
уровень бедности	жакырчылык деңгээли
уровень пенионных нако- плений	пенсиялык топтоолордун деңгээли
уровень цен	баалардын деңгээли
уровни пенсии	пенсиялардын деңгээли
усиление	күчөтүү
ускорение	тездетүү
условие	шарт
условия контракта	контракттын шарттары
условия налогообложения	салык салуунун шарттары
условия платежа	төлөм шарттары
условия поставок	жеткирүү шарттары

условия расторжения договора	келишимди бузуу шарттары
условия труда	эмгек шарттары
условная задолженность	шарттуу карыз
условная сделка	шарттуу бүтүм
условная часть страхового счета	камсыздандыруу эсебинин шарттуу бөлүгү
условно распределительная система	шарттуу бөлүштүрүүчү система
условно-накопительный счет	шарттуу-топтоо эсеби
условные вклады	шарттуу салымдар
условный счет	шарттуу эсеп
усложнение	татаалдаштыруу
услуга льготная	жеңилдетилген кызмат
услуги общественного питания	коомдук тамактануу кызмат көрсөтүүлөрү
усовершенствование	өркүндөтүү
успешный ход	ийгиликтүү жүрүш
устав	устав
уставной капитал	уставдык капитал
установка	орнотмо
установленный порядок	белгиленген тартип
установленный срок	белгиленген мөөнөт
устойчивость	туруктуулук
устойчивость цен	баалардын туруктуулугу
устранение	четтетүү
устранение двойного налогообложения	кош салык салууну жоюу
устройство передачи фискальных данных	фискалдык маалыматтарды берүү түзүлүшү
усыновленные дети	асырап алган балдар
утверждение	бекитүү, ырастоо

утвержденный бюджет	бекитилген бюджет
утилизация	утилдештирүү
уточнение	тактоо
уточненный	такталган
уточненный бюджет	такталган бюджет
уточненный проект	такталган долбоор
уход за ребенком	бала багуу
участие	катышуу
участки лесного фонда	токой фондунун участктору
участник	катышуучу
участник платежной системы	төлөм системасынын катышуучусу
участники налоговых правоотношений	салыктык укук мамилелеринин катышуучулары
участок	участок
участок, переданный в аренду	ижарага берилген участок
учащиеся образовательных организаций	билим берүү уюмдарынын окуучулары
учет	эсепке алуу
учет документа и информации	документти жана маалыматты эсепке алуу
учет реализации	сатууну эсепке алуу
учет ценных бумаг	баалуу кагаздарды эсепке алуу
учетная документация	эсепке алуу документтери
учетная регистрация	эсептик каттоо
учетная стоимость	эсептик нарк
учетный кредит	эсептик кредит
учетный процент	эсептик пайыз
учредитель	уюмдаштыруучу
учредительная акция	уюмдаштыруучу акция

учредительное собрание

уюмдаштыруу чогулушу,
жыйыны

учреждение

мекеме

ущемление прав

укуктарды басмырлоо

ущерб

залал

ущерб имущественный

мүлктүк залал

ущерб моральный

моралдык залал

ущерб окружающей среде

айлана-чөйрөгө залал кел-
тирүү

Ф

факт

факт

фактическая выплата

иш жүзүндөгү төлөм

фактическая прибыль

иш жүзүндөгү пайда

фактический

иш жүзүндөгү, анык

фактический брак

иш жүзүндөгү нике

фактический бюджет

иш жүзүндөгү бюджет

фактор

фактор

фактор повышения цен

баанын көтөрүлүү фактору

фактор снижения цен

баалардын төмөндөө фактору

фактор экономии

үнөмдөө фактору

фактор экономического ро-
ста

экономикалык өсүштүн фак-
тору

фактор эластичности

ийкемдүүлүк фактору

факторы внешнего окруже-
ния

тышкы чөйрө факторлору

факторы инфляции

инфляция факторлору

фальсификация

бурмалоо, жасалмалоо

фальсификация документа

документти бурмалоо

фамилия, имя, отчество

аты-жөнү

фермер

фермер

физический объем	физикалык көлөмү
физическое лицо	жеке жак
фиксация	белгилөө
фиксированная процентная ставка	белгиленген пайыздык чен
фиксировать	белгилеп туруу
фиктивный капитал	жалган капитал
филиал	филиал
финансирование	каржылоо
финансовая аренда	финансылык ижара
финансовая санкция	финансылык санкция
финансовая устойчивость	финансылык туруктуулук
финансовая полиция	финансы полициясы
финансово-кредитная организация	финансы-кредиттик уюм
финансовые активы	финансылык активдер
финансовые санкции	финансы санкциясы
финансовый доход	финансылык киреше
финансовый инструмент	финансылык инструмент
финансовый отчет	финансылык отчёт
финансовый план	финансылык план
фирма	фирма
фирменная одежда	фирмалык кийим
фирменное наименование	фирмалык аталыш
фискальная память	фискалдык эстутум
фискальные данные	фискалдык маалыматтар
фискальный регистратор	фискалдык каттоочу
фискальный режим	фискалдык режим
фонд государственного управления	мамлекеттик башкаруу фонду
фонд оздоровления трудящихся	эмгекчилердин ден соолугун чыңдоо фонду

фонд оплаты труда (ФОТ)	эмгек акы төлөө фонду (ЭАТФ)
фонд перераспределения сельскохозяйственных угодий	айыл чарба жерлерин кайра бөлүштүрүү фонду
фонд потребления	керектөө фонду
фонд развития	өнүктүрүү фонду
фонд социального обеспечения	социалдык камсыздоо фонду
фонд социального страхования	социалдык камсыздандыруу фонду
фонд стабилизации	турукташтыруу фонду
фонд чрезвычайных ситуаций	өзгөчө кырдаалдар фонду
форма	форма
форма государственного правления	мамлекеттик башкаруу формасы
форма запроса	суроо-талап формасы
форма собственности	менчик формасы
формирование	1) калыптануу; 2) түзүү
формирование цен	баанын калыптанышы
формула	формула
формуляр	формуляр
формы налоговой отчетности	салыктык отчеттуулук формасы
фундамент	пайдубал
фундамент рыночной экономики	рынок экономикасынын пайдубалы
функциональное назначение земель	жердин функционалдык багыты
функциональные обязанности	функционалдык милдеттер

функциональный спрос

функция

функция местного самоуправления

функциялык сурам

функция

жергиликтүү өз алдынча башкаруу функциясы

Х

халатное отношение

халатное отношение к служебным обязанностям

халатность

халатный

халтура

характер труда

характеристика

хеджирование

хлебоперерабатывающая промышленность

хлопко-перерабатывающая промышленность

ход реализации

ходатайство

ходатайство о продлении срока

хозрасчетные отношения

хозяйственная деятельность

хозяйственный расчет

хозяйствующий субъект

холдинговая компания

хранение

хранение товара

хронология

шалаакы мамиле кылуу

кызматтык милдеттерге шалаакы мамиле

шалаакылык

шалаакы

халтура, чүргөмө

эмгектин мүнөзү

мүнөздөмө

хеджерлөө

дан азыктарын кайра иштетүү өнөр жайы

пахтаны кайра иштетүү өнөр жайы

ишке ашыруунун жүрүшү

өтүнүч

мөөнөтүн узартуу жөнүндө өтүнүч

чарбалык эсеп мамилелери

чарбалык ишмердик

чарбалык эсеп

чарбалык субъект

холдинг компаниясы

сактоо

товарды сактоо

хронология

хронометраж

хронометраж

хронометражное обследо-
вание

хронометраждык иликтөө

Ц

целевое назначение

максаттуу багыты

целевой

максаттуу

целевые показатели

максаттуу көрсөткүчтөр

целесообразность

максатка ылайыктуулук

целостность

бүтүндүк

цель

максат

цель проекта

долбоордун максаты

цена

баа

цена закупочная

сатып алынуучу баа

цена контракта

контракттын баасы

цена лицензии

уруксаттаманын (лицензия-
нын) баасы

цена льготная

жеңилдетилген баа

цена потребления

керектөө баасы

цена фактических сделок

иш жүзүндөгү бүтүмдөрдүн
баасы

ценная бумага

баалуу кагаз

ценовая дискриминация

баа басмырлоосу

ценовая конкуренция

баа атаандаштыгы

ценовой дисбаланс

баа теңдемсиздиги

центр обработки данных

маалыматтарды иштеп чы-
гуу борбору

цены неизменные

өзгөрүлбөс баалар

цены сопоставимые

салыштырма баалар

цикл

цикл

цифровая подпись

санариптик колу

цифровой
цифровой телефон
цифровые услуги

санариптик
санариптик телефон
санариптик кызмат көрсө-
түүлөр

Ч

частичная дееспособность

частичная приватизация

частная жалоба
частная собственность
частная управляющая ком-
пания
частное пенсионное страхо-
вание
частные пенсионные фонды
частный
частный предприниматель
часть
чек
чек покупателя
чек расчетный
чековая лента
человек
человеческий потенциал
четкость
чётные и нечётные числа
численность
число
число оборотов
числовой индекс

жарым жартылай жөндөм-
дүүлүк
жарым-жартылай менчик-
тештирүү
жеке даттануу
жеке менчик
менчик башкаруучу компа-
ния
жекече пенсиялык камсыз-
дандыруу
жеке пенсиялык фонддор
жеке
жеке ишкер
бөлүк
чек
сатып алуучунун чеги
эсептешүү чеги
чек тасмасы
адам
адам мүмкүнчүлүгү
тактык
жуп жана так сандар
саны
сан
жүгүртүүлөрдүн саны
сандык индекс

чистая прибыль	таза пайда
чистая текущая стоимость	учурдагы таза нарк
чистый доход	таза киреше
чистый инвестиционный доход	накта инвестициялык киреше
чистый объем	таза көлөм
чистый убыток	таза чыгаша
член	мүчө
член семьи	үй-бүлө мүчөсү
членский взнос	мүчөлүк төгүм
члены правления	башкарманын мүчөлөрү
чрезвычайная ситуация	өзгөчө кырдаал
чрезвычайное положение	өзгөчө абал
чрезвычайный бюджет	өзгөчө бюджет
чрезвычайный посол	атайын элчи
чрезмерная капитализация	чектен тышкаркы капитал-даштыруу
чрезмерное обязательство	ашыкча милдеттенме
чрезмерный спрос	ашыкча сурам

Ш

шаблон	калып
шаг	кадам
шаговый распределитель	кадамдык бөлүштүргүч
швейная продукция	тигүү продукциялары (өндүрүмү)
швейная промышленность	тигүү өнөр жайы
швейное производство	тигүү өндүрүшү
швейная отрасль	тигүү тармагы
швейные изделия	тигилген буюмдар

шелкомотальное производ- ство	жибек түрүү өндүрүшү
шерстезаготовительный	жүн даярдоочу
широкое содействие	кеңири көмөктөшүү
широкоформатная цифровая печать	кең форматтуу санариптик басма
шкала доходности	кирешелүүлүктүн шкаласы
школа маркетинга	маркетинг мектеби
штамп	штамп
штатная единица	штаттык бирдик
штатная численность	штаттык саны
штатное расписание	штаттык ырааттама
штраф	айып
штучный товар	дааналанган товар

Э

экземпляр	нуска
экономика	экономика
экономическая деятельность	экономикалык ишмердик
экономическая зависимость	экономикалык көз каран- дылык
экономическая эффектив- ность	экономикалык майнап- туулук
экономический анализ	экономикалык талдоо
экономический бум	экономикалык дүркүрөө
экономический кризис	экономикалык каатчылык
экономический ущерб	экономикалык залал
эксперт	эксперт
экспертиза	экспертиза
эксплуатация	эксплуатациялоо
экспорт	экспорт

экспорт товаров	товарларды экспорттоо
экспортный налог	экспорт салыгы
экспортный таможенный тариф	экспорттук бажы тарифи
экстенсивный	бейургаал
экстенсивный тип экономического роста	экономикалык өсүштүн бейургаал тиби
эластичность	ийкемдүүлүк
эластичность общих издержек	жалпы коромжулардын ийкемдүүлүгү
электронная подача	электрондук түрдө берүү
электронная почта	электрондук почта
электронная торговля	электрондук соодалашуу
электронная цифровая подпись	электрондук санариптик колу
электронные деньги	электрондук акча
электронный	электрондук
электронный вариант	электрондук вариант
электронный документ	электрондук документ
электронный кошелек	электрондук капчык
электронный личный кабинет	электрондук өздүк кабинет
электронный носитель	электрондук алып жүрүүчү
электронный платеж	электрондук төлөм
электронный платежный документ	электрондук төлөм документи
эмиссия денег	акча эмиссиясы
эмитент	эмитент
эмитент ценных бумаг	баалуу кагаздар эмитенти
энергонезависимое долговременное хранение	энергияга көз карандысыз узак убакытка сактоо

эффект чистого объема экспорта	экспорттун таза көлөмүнүн майнабы
эффективное решение задач	маселенин натыйжалуу чечилиши
эффективность	майнаптуулук
эффективный	натыйжалуу, майнаптуу

Ю

юбилей	маараке
юг	түштүк
юридическая сила	юридикалык күч
юридический адрес	юридикалык дарек
юридическое лицо	юридикалык жак
юридическое лицо-нерезидент	резидент эмес юридикалык жак
юридическое обстоятельство	юридикалык жагдай
юрист	юрист

Я

явные издержки	иш жүзүндөгү коромжулар
явочная регистрация	келип катталуу
ярмарка	жарманке
ярмарка вакансий	бош орундардын жарманкеси

IT технологиясында колдонулуучу терминдер Термины, применяемые в IT технологии

аварийное завершение	авариялык аяктоо
авария головки	бөрктөмөнүн авариясы
адаптер	адаптер
администратор	администратор
адрес порта	порт дареги
антивирус	антивирус
апгрейд	апгрейд
аппаратная часть	аппараттык бөлүк
аппаратура передачи данных	маалымат берүү аппарату- расы
баннер	баннер
барабан	барабан
бит	бит
бит в секунду	секунддагы бит
блок питания	азыктануу блогу
блок-схема	блок-схема
броузер	броузер
буфер	буфер
ввод данных	маалыматтарды киргизүү
вебмастер	вебчебер
взлом компьютерной систе- мы	компьютердик системаны бузуу
видеоадаптер	видеоадаптер
видеопамять	видео эстутум
винчестер	винчестер
виртуальная память	шарттуу эстутум
виртуальный диск	шарттуу диск
виртуальный режим	шарттуу режим
вирус	вирус

внешнее устройство	сырткы түзүлүш
внутренние команды	ички командалар
внутренний накопитель	ички топтогуч
временный диск	убактылуу диск
временный файл	убактылуу файл
вспомогательная программа	көмөкчү программа
вставка	коюу
выборка	тандоо
вывод данных	маалыматтарды чыгаруу
выделенная линия	бөлүнгөн линия
гипертекст	гипертекст
данные	маалыматтар
дефектный сектор	кемтиктүү сектор
дисковод	диск салгыч
дисплей	дисплей
добавка	кошуу
доступ	кирүү, кирүүгө мүмкүндүк
драйвер	драйвер
жесткий диск	ийкемсиз диск
загрузка	жүктөө
загрузочный вирус	жүктөлгөн вирус
защита компьютерной системы	компьютердик системаны коргоо
интегральная (микро) схема	интегралдык (микро) схема
интерфейс	интерфейс
информационная система	маалыматтык система
источник бесперебойного питания (ups)	үзгүлтүксүз азыктануу булагы (ups)
исходная информация	баштапкы маалымат
кабель данных	маалымат кабели
канал	канал
каталог	каталог

клавиатура	арип тергич
кластер	кластер
клиент/сервер	кардар/сервер
кодирование	коддоштуруу
коллизия	коллизия
команда	команда
командный файл	командалык файл
компьютер	компьютер
компьютерная мышь	компьютердик чычкан
компьютерное оборудование	компьютердик жабдык
консоль	консоль
контроллер	контроллер
контроллер удаленного до- ступа	алыска байланыштыруучу контроллер
контроль ошибок	каталарды контролдоо
к о н т р о л ь н а я с у м м а (checksum)	контролдук сумма (checksum)
конфигурационный файл	конфигурациялык файл
корневой каталог	түпкү каталог
курсор	курсор
лазерный принтер	лазердик принтер
логический диск	логикалык диск
локальная сеть	локалдык тармак
маршрутизатор	маршрутизатор
материнская плата	башкы плата
модификация	модификация
мультимедиа	мультимедиа
настольный компьютер	стол компьютери
низкоуровневое форматиро- вание	төмөнкү деңгээлдеги фор- маттоо
ноутбук	ноутбук
операционная система	операциялык система

оптический диск
ошибка системы
папка
параметры пользователя
параметры сети
передача данных
перезагрузка
плата расширения
подкаталог
предоставление права до-
ступа
принтер
провайдер
программное обеспечение
профиль программы
разъем
резервная копия
резервное копирование
серверное приложение
сетевое программное обеспе-
чение
системная плата
системный администратор
скорость
скриншот
скрипт
устройство печати
утилиты
учетная запись
фаервол
файл
факс-модем

оптикалык диск
системанын катасы
папка
колдонуучунун параметри
тармактын параметри
маалыматтарды берүү
кайрадан жүктөө
кеңейтүү платасы
ички каталог
кирүү укугун берүү

принтер
провайдер (таратуучу)
программалык камсыздоо
программа профили
кошкуч
резервдик көчүрмө
резервдик көчүрүү
сервердик колдонмо
тармактык программалык
камсыз кылуу
системалык плата
системалык администратор
ылдамдык
скриншот
скрипт
басма түзмөгү
утилиттер
эсептик жазуу
фаервол
файл
факс-модем

физический диск

форматирование

форум

функциональный модуль

хранилище базы данных

чип

шифрование

электронная почта

юзер

язык программирования

USB-флеш-накопитель

физикалык диск

форматташтыруу

форум

функционалдык модуль

маалыматтар базасынын
сактагычы

чип

шифрлөө

электрондук почта

юзер

программалоо тили

USB-флеш-топтогуч

МАЗМУНУ

Баш сөз	3
А	5
Б.....	14
В.....	22
Г.....	33
Д	38
Е.....	46
Ж	48
З.....	49
И	54
К	62
Л	69
М.....	72
Н.....	79
О.....	89
П	98
Р.....	112
С.....	120
Т.....	132
У	136
Ф.....	142

Х	145
Ц	146
Ч	147
Ш	148
Э	149
Ю	151
Я	151
IT технологиясында колдонулуучу терминдер.....	152

**МАМЛЕКЕТТИК СОЦИАЛДЫК
КАМСЫЗДАНДЫРУУ ЖАНА
ПЕНСИЯЛЫК КАМСЫЗДОО
СИСТЕМАСЫНДА
КОЛДОНУЛГАН ТЕРМИНДЕРДИН,
СӨЗ АЙКАШТАРЫНЫН
ОРУСЧА-КЫРГЫЗЧА СӨЗДҮГҮ**

Редакторлору *Кадыров Ы., Абдраимов К.*
Тех. редактору *Довлотаев Б.*
Корректору *Кемпирбаев А.*
Компьютердик калыпка салган *Салиев Э.*

Басууга 02.06.2025-ж. кол коюлду.
Кагаздын форматы 60x84 ¹/₁₆.
Көлөмү 10 б.т. Нускасы 700.

«Кут-Бер» ЖЧК басмаканасында басылды
Бишкек ш., Медеров көчөсү, 68.